

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیهما السلام

www. **Ghaemiyeh** .com
www. **Ghaemiyeh** .org
www. **Ghaemiyeh** .net
www. **Ghaemiyeh** .ir

پیام به نمایندگان مذهبی

حضرت آیت الله سید محمد شیرازی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پیام به نمایندگان مذهبی

نویسنده:

محمد حسینی شیرازی

ناشر چاپی:

قرآن

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۹	پیام به نمایندگان مذهبی
۹	مشخصات کتاب
۹	مقدمه
۱۰	۱ توکل بر خدا
۱۱	۲ بهره‌گیری هر چه بیشتر از دانش
۱۲	۳ سرچشمه‌های سه‌گانه علوم
۱۲	۴ مؤسسه‌ها و بنیادها
۱۲	۵ طلاب علوم دینی
۱۳	۶ معاشرت با مردم
۱۳	۷ معروف و منکر یا نیکبها و پلیدیها
۱۴	۸ همکاری در کارهای خیر
۱۴	۹ بالا بردن سطح فرهنگ
۱۵	۱۰ بالا بردن سطح صنعت و کشاورزی
۱۵	۱۱ وقار
۱۶	۱۲ میهمانداری
۱۶	۱۳ توجه به مسئله اقتصاد و درآمد
۱۶	۱۴ شناسائی منطق روز
۱۷	۱۵ با دشمنان
۱۷	۱۶ روش سخن
۱۸	۱۷ نویسندگی
۱۸	۱۸ آداب و رسوم اسلامی
۱۹	۱۹ تأسیس صندوقهای تعاون

۱۹	۲۰	فراهم نمودن مقدمات ازدواج جوانان
۱۹	۲۱	تاسیس حوزه های علمیه
۲۰	۲۲	جلب اعتماد
۲۱	۲۳	مناسبت‌ها و رویدادها
۲۱	۲۴	زیارت
۲۱	۲۵	اخلاق
۲۲	۲۶	سطح بهداشت
۲۲	۲۷	رسیدگی به خویشاوندان
۲۲	۲۸	برنامه ریزی
۲۳	۲۹	پخش کتاب
۲۴	۳۰	ایجاد روحیه ای توانا و نیرومند در مردم
۲۴	۳۱	حاشیه یا اطرافیان
۲۵	۳۲	انتقاد از خویشان
۲۵	۳۳	کسب اطلاعات
۲۵	۳۴	میانه روی در زندگی
۲۵	۳۵	تعاون و همکاری
۲۶	۳۶	هدایت و راهنمایی منحرفان
۲۶	۳۷	آزردگی و خشم
۲۷	۳۸	حقوق شرعی
۲۷	۳۹	تعمیر قبور صلحا و نیکان
۲۸	۴۰	هنگام اختلافات بیهوده
۲۸	۴۱	شجاعت
۲۹	۴۲	زدودن منکرات
۲۹	۴۳	خدمات اسلامی

۲۹	قانون ۴۴
۳۰	جهاد ۴۵
۳۰	مسلمانان جهان ۴۶
۳۰	حل مشکلات مردم ۴۷
۳۱	تکثیر مبلغین و ائمه جماعت ۴۸
۳۱	آسان نمودن راههای تبلیغ ۴۹
۳۱	پسران و دختران ۵۰
۳۲	وسائل جدید ۵۱
۳۲	بدست آوردن نیرو ۵۲
۳۳	رسیدگی بموقوفات ۵۳
۳۴	آگاهی در کارها ۵۴
۳۴	توجه به زندگی رسول اکرم(صلی الله علیه و آله) ۵۵
۳۵	تقسیم بندی اوقاف ۵۶
۳۵	موضوعات جالب ۵۷
۳۵	توجه به آخرت ۵۸
۳۶	گزارش فعالیتها به پیشگاه امام زمان(عج الله) ۵۹
۳۶	ریشه های اجتماع ۶۰
۳۷	درمورد مراکز حساس ۶۱
۳۷	بهره گیری از فرصتهای مناسب ۶۲
۳۸	بهترین روشها ۶۳
۳۸	برتری بنیادهای اسلامی ۶۴
۳۹	یک دستگاه سازنده و کامل ۶۵
۳۹	پاکیزگی و آلودگیها ۶۶
۴۰	نشاط و خروش ۶۷

- ۴۰ ۶۸ محکم کاری
- ۴۱ ۶۹ رسیدگی به شهرها و دهات
- ۴۱ ۷۰ اقامه شعائر و مستحبات
- ۴۲ ۷۱ مشورت
- ۴۲ ۷۲ نیروها
- ۴۲ ۷۳ دعا و صدقه و توجه
- ۴۳ ۷۴ مجلس مبلغ دین
- ۴۴ ۷۵ مراجع تقلید و مؤسسات اسلامی
- ۴۵ ۷۶ مکان و زمان عبادت
- ۴۵ ۷۷ حسن انتخاب
- ۴۵ ۷۸ شعارها
- ۴۶ ۷۹ احترام به همگان
- ۴۶ پی نوشتها
- ۴۸ درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

پیام به نمایندگان مذهبی

مشخصات کتاب

سرشناسه: حسینی شیرازی، محمد

عنوان و نام پدیدآور: پیام به نمایندگان مذهبی / نوشته محمد شیرازی؛ ترجمه محسن خاتمی
مشخصات نشر: قم: انتشارات قرآن، [۱۳۵۳؟].

مشخصات ظاهری: ص ۱۸۴

شابک: ۳۵ ریال

وضعیت فهرست نویسی: فهرست‌نویسی قبلی

یادداشت: کتابنامه به صورت زیرنویس

موضوع: اسلام — مسائل متفرقه

شناسه افزوده: خاتمی، محسن، مترجم

رده بندی کنگره: BP۸/ح ۵پ ۹ ۱۳۵۳

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۰۲

شماره کتابشناسی ملی: م ۵۹۳۷-۷۸

بسم الله الرحمن الرحيم

مقدمه

سپاس مر خدای را و درود بر محمد (صلی الله علیه و آله) و آل پاک او و نفرین بر دشمنان آنان باد.

از فضل و نعمت خدای بزرگ بر بشر است که برای آنان پیامبرانی راهنما فرستاد، و بر ایشان امامانی پیشوا گمارد، و میانشان علما و دانشمندانی مصلح بر انگیخت تا آنان را بسوی حق و راه راست رهنما گردند، و نیکیهای دنیا و خوشبختی آخرت را بر ایشان به ارمغان آورند. پیامبر و امام جانشین خدا در زمین می‌باشند، همانطور که خدای بزرگ در قرآن می‌فرماید: ای داود! ما تو را جانشین خود در زمین گماردیم و پیش از آفریدن آدم (علیه السلام) به فرشتگان خطاب می‌نماید: من چنین اراده نموده ام که در زمین جانشین بیافرینم.

و سپس پیامبر اسلام (صلی الله علیه و آله) و امامان پس از وی، علما را جانشینان خود قرار دادند، آنجا که پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) می‌فرماید. پروردگارا جانشینان مرا بیامرز. پرسنده ای سؤال می‌کند. ای پیامبر جانشینان تو کسیتند؟ رسول اکرم (صلی الله علیه و آله) در پاسخ می‌فرماید. آنان که پس از من می‌آیند و حدیث و سنت مرا برای دیگران بازگو می‌کنند. و در حدیث دیگری از امام زمان (عجل الله فرجه) رسیده است که هنگامیکه حوادث و پدیده هائی برای شما رخ می‌دهد و (حکم اسلامی آن را می‌جوئید)، به بازگو کنندگان احادیث ما رجوع نمائید، زیرا آنان حجت من بر شما و من حجت خدا میباشم و در روایت دیگر چنین آمده است؟ از فقها آنکس که لگام نفس خود را باز داشته و دین خود را نگهداشته و با هوسهای خویش مخالفت ورزیده و فرمان مولا و سرور خود را فرمانبردار بوده باشد، بر عوام مردم است که از او پیروی و تقلید نمایند.

در نتیجه ... علما مرکز مراجعات جهانیان و جانشینان ائمه اطهار (صلوات الله علیهم) می‌باشند و با داشتن این سمت مسئولیتهای دین و دنیا بر گردن آنان افتاده است و وكلا و نمایندگان علما در شهرها و دهات کسانی هستند که از طرف آنان برای نشر تعالیم اسلام

و بر پا داشتن احکام قرآن و راهنمایی مردم و نگهداری شهرها و رسیدگی به بندگان خدا و پیشبرد زندگی آنان گمارده می‌شوند. و لذا بر علما و مراجع و نمایندگان ایشان واجب است رعایت مقام خود و خواسته‌های بیشتر آن را بنمایند و در انجام وظیفه‌ای که بر عهده آنان است، بی‌توقف کوشش نمایند و در راه آن از هیچ نیرو و نشاط و فعالیت دریغ نکنند؛ زیرا اگر چنین نباشد کار مسلمانان به گمراهی و وضع مردم به تباهی خواهد کشید.

و چونکه خداوند متعال با لطف بی‌پایان خود، نه به استحقاق من از او؛ بلکه چنانکه در دعای کمیل آمده است که (چه بسا سپاس نیکوئی را که من اهل آن نبوده‌ام منتشر نموده‌ای) ما را محل اطمینان مردم قرار داده و برخی از امور مسلمانان را در دستمان گذارده است. بسیار اندیشیدم و درباره مسائل بیشتر زندگی و اراده کارهای شهرها و مردم با بسیاری مشورت نمودم که چگونه بر ما سزاوار است خدای متعال را برای سپاس این نعمت بزرگی که وی به کرم محض و لطف بی‌دریغش بر ما ارزانی داشته است شکر گزار باشیم؟ و چه سان بر ما لازم است که بار این مسئولیت بزرگ را تحمل کنیم و وظیفه خود را ادا نمائیم؟

و در نتیجه تفکر فراوان و مشورت بسیار، این کتابچه (پیام به نمایندگان مذهبی) را نگاشتم، تا خود و نمایندگانم در پرتو این اساسنامه در راهی که در پیش داریم واقع‌بینانه تر سیر کنیم، شاید خدای متعال کوشش ما را نیکو بپذیرد و ما را برای خدمت باسلام و مسلمین توفیق روز افزونی عنایت فرماید.

و من درست نمیدانم که نقصها و کمبودهای این کتاب نسبت به آنچه می‌بایستی بنگارم چه اندازه می‌باشد؟ بلکه هر فرم از این جزوه آن بوده است که روزنه‌ای بر بعضی از جنبه‌هایی که پس از تفکر و مشورت بسیار دستگیرم شده است بگشایم و خواسته من از نمایندگانم که خداوند عزت آنان را در دنیا و آخرت بیافزاید این است که بمواد این کتاب بی‌دریغ عمل کنند و خواهش بیافزاید این است که بمواد این کتاب بی‌دریغ عمل کنند و خواهش دیگرم اینست که مرا بنقاط ضعف آن آگاه ساخته و سپس مرا به نقاط ضعف شخصی خودم که می‌اندیشند لایق این سمت نیست مطلع نموده تا شاید خدای بزرگ ما را برای تدارک کمبودها توفیق دهد و ضعف را به نیرو و نقص را به کمال مبدل سازد، و بر خای توانا سخت و دشوار نیست.

و ما باید بدانیم که این بحرانی که گریبانگیر کشورهای اسلامی شده است و این عقب‌گرد و رکوردی که مسلمانان دچار آن گشته‌اند، و این نادانی و جهلی که بر گروه‌های بزرگی از گروندگان دور پرچم (لا اله الا الله محمد رسول الله) سایه افکنده است، که در نتیجه آن مسلمانان در دنباله قافله قرار گرفتند پس از آنکه پیش از این به فضل تعالیم اسلام و تمسکشان به قرآن در پیشاپیش آن و بر تخت سروری مطلق تکیه زده بودند، آری... تمام اینها به ما هشدار میدهد تا کوششها و تلاش و بی‌خوابیهای دایم و فعالیت‌های پی‌گیر و نشاط‌های خستگی‌ناپذیر را دیگر بار به کار اندازیم تا امور بر سر جای خود قرار گیرند و آنها در مسیر خود جاری شوند.

و من بی‌شک مطمئن و عقیده مندم که روزی فرا خواهد رسید و آن روز به امید خدا نزدیک است که پرچم اسلام را بر افراشته می‌بینیم و احکام آن را برپا داشته می‌بینیم... روزی که همگان از اسلام فرمان می‌برند و فرمانهای آن را به کار می‌بندند. روزی که اسلام آغاز و پایان زندگیمردم در کشورهای اسلامی و در کشورهایی که در آینده دور پرچم دین گرد خواهند آمد، می‌گردد انشاءالله تعالی.

و مهم‌انست که ما با کوششی بی‌درنگ در راه تحقیق بخشیدن به این آرمان بزرگ تلاش کنیم زیرا بوسیله آن عزت دنیا و پاداش آخرت نصیبمان خواهد گردید، و خدا توفیق دهنده و یاری کننده ما است.

محمد بن المهدي الحسيني الشيرازي

کربلاء المقدسه

بر مبلغ و نماینده مذهبی واجب است در تمام کارهای کوچک و بزرگ خود بر خداوند توانا توکل داشته باشد. خداوند در قرآن میفرماید: و کسیکه بر خدا توکل کند. خداوند او را کافی باشد. و در حدیث شریفی آمده است: کسیکه بر خدا توکل داشته باشد در کارهایش او را کافی خواهد بود؛ و کسیکه به خدا اطمینان داشته باشد او را به سرور و خوشحالی خواهد رساند.

و توکل آنگونه که شرع مقدس اسلام آن را تعریف نموده است، چنین می‌باشد: انسان در تهیه و آماده نمودن اسباب ظاهری و علل آشکار کارها اقدام نماید و تا آخرین مرحله قدرت خود کوشش ورزد، و آنچه از اسباب و علل پنهانی بر او مخفی است و نیروی در مقابل آنها ندارد به خدای توانا واگذار کند. و لذا پیامبر اسلام (صلی الله علیه و آله) به آن مردم عرب که شتر خود را آزادانه در بیابان رها کرده بود چنین فرموده: شترت را ببند و سپس بر خداوند توکل کن. زیرا پوشیده نیست که برای هر کاری اسباب و علل آشکار و اسباب و علل پنهانی می‌باشد که ما دستور یافته ایم علل آشکار آن را آماده سازیم. همانگونه که خداوند در قرآن کریم در مورد داستان ذولقرنین میفرماید: (وسپس دنبال علت و سبب روانه گشت)

و در مورد اسباب و علل پنهان، انسان هیچ تاثیری در بوجود آمدن آنها ندارد و اگر آدمی در کارهایش به خدا پناه برد و با توجه به اینکه علل پنهانی به خدا مربوط است و در بوجود آمدن آنها از او کمک و یاری بخواهد خداوند آنها را برایش مهیا میسازد تا نتیجه مطلوب و دلخواهش برآورده شود. و اما اگر بر خداوند توکل ننمود، نتیجه کار در صورت تحقق بی خیر و برکت خواهد بود و چه بسا نتیجه و ثمره ای هم بیار نیاید.

بعنوان مثال: برای ایجاد خرما اسباب و علل آشکاری در میان است. نخست باید آن را غرس کنند و سپس هر سال شاخه های اضافی آن را ببرند و به آبیاری و نگهداری آن توجه کنند. و در عین حال، اسباب و علل پنهانی در بوجود آمدن آن دست اندر کار است. سرمای شدیدی رخ ندهد و گرمای زیان آوری پیش نیاید و ملخ و کرمهای دیگر زبانی نرسانند و خرما در اثر بادهای سوزان مسموم نگردد. در این امور انسانی باید بر خدای توانا توکل کند و از او یاری خواهد.

و مبلغ و نماینده مذهبی، به اقتضای سمت بزرگ خود که همانا پیاده کردن فرمانهای خداوند می‌باشد باید بیش از مردم دیگر بر خداوند توکل نماید، و بیش از هر فرد دیگر از او کمک بخواهد زیرا نماینده یک دولت بیش از مردم دیگر باید به نظم و قانون مملکت احترام قائل شود.

۲ بهره گیری هر چه بیشتر از دانش

بر مبلغین و نمایندگان مذهبی لازم است در طلب علوم اسلامی بکوشند، زیرا دانش از گهواره تا به گور است و شاید بتوان گفت که علوم اسلامی دارای بیش از یک میلیون موضوع و مسئله می‌باشد. چونکه علوم اسلامی به ده شعبه تقسیم می‌شود:

- ۱ تفسیر قرآن
- ۲ تاریخ اسلام
- ۳ اصول دین
- ۴ حدیث و روایت
- ۵ فقه اسلامی
- ۶ نظر اسلام درباره جهان و زندگی
- ۷ اخلاق اسلامی
- مانند مواضعی که در کتاب جامع السعادات مثلا نگاشته شده است
- ۸ آداب اسلامی مانند مباحثی که در کتاب مرآت الکمال مثلا آمده است
- ۹ مقارنه دین اسلام یا ادیان و مذاهب و مرامهای دیگر
- ۱۰ تطبیق و پیاده کردن اسلام بر تمام جنبه های نوین جهان مانند بانک و بیمه و فضاوردی و غیره.

و کافی است بدانید که تنها یکی از این ده شعبه یعنی فقه اسلامی شامل بیش از صد هزار مسئله و قانون می‌باشد، و در این باره دانشمند بزرگ مرحوم صاحب جواهر در کتاب پر ارج خود (جواهر) بیش از شصت هزار مسئله را ذکر نموده است، و همچنین میتوان شماره مواضع و حوادث تاریخ اسلام از پگاه پیامبری تا امروز را به بیش از صد هزار موضوع رساند؛ زیرا تاریخ زندگی پیامبر و ائمه اطهار و فتوحات و تمدنهای اسلامی و شرح حال شخصیتهای بزرگ اسلام و غیر آن را در بر می‌گیرد.

لذا بر مبلغین و نمایندگان مذهبی لازم است که در دروس و مطالعه کتابهای مختلف دمی نایستند و پیوسته از این سرچشمه ای که عمرها پایان می‌یابند ولی آن تمام نمی‌شود بهره گیرند، و اصولاً انسان هر چه بر علم و معرفت خود بیافزاید در حقیقت بر رفعت و توانائی خویش برای خدمت به اسلام و ارشاد مسلمانان و راهنمایی غیر مسلمین افزوده است.

۳ سرچشمه های سه گانه علوم

بر روحانیت و نمایندگان مذهبی لازم است که هیچگاه خود را از سه سرچشمه اسلام دور ننمایند... قرآن کریم و نهج البلاغه و صحیفه سجادیه. قرآن کتاب اول مسلمانان که سبب سعادت آنان در دنیا و آخرت است و نهج البلاغه که تعالیم پر ارجش مقام بلندی برای آن در تمام مراحل علم و عمل گذارده است و صحیفه سجادیه یا دریایی علوم و معارفی که در قالب دعاها و روایات زیبا با معانی رسا و سبک جالب ریخته شده است. و بر تمام اهل علم ضروری است که از این سه کتاب و یا سه سرچشمه هستی اسلام بهره گیری کنند و در حفظ و مطالعه و فهم و نشر آنها در اجتماع و تطبیق و پیاده کردن آنها بر خود و دیگران و وا داشتن مردم بر تمسک و پیروی از آنها کوتاهی نمایند.

همچنانکه لازم است کوششی نمود تا نهج البلاغه و صحیفه سجادیه را در دستگاههای سخن پراکنی وارد نمود و همانگونه که قرآن سهمی بسیار کم در رادیو و تلویزیون دارد، این دو کتاب نیز در آنها با روش نیکوئی نه آنگونه که قرآن تلاوت میشود خوانده شوند و همچنین باید روزنامه‌ها و مجلات قطعه‌های حکیمانه و زیبای این دو کتاب را گرچه همه قطعات آن دو زیبا و حکیمند نشر دهند تا بدین وسیله راه خوشبختی و سعادت دنیا و آخرت را برای مردم نمایان ساخته و آنان را راهنمایی کرده باشد.

۴ مؤسسه‌ها و بنیادها

بر روحانیون و نمایندگان مذهبی لازم است کوشش نمایند تا آنجا که ممکن است مؤسسه‌های دینی و اجتماعی و بهداشتی و فرهنگی بنا کنند... مانند مسجد و دبستان و دبیرستان و درمانگاه و آسایشگاه برای درماندگی و معلولین و همچنین تأسیس بانکهای اسلامی و غیره و مخفی نیست که در تأسیس اینگونه مؤسسه‌ها و بنیادها فوائد بسیاری نهفته و بی شک مردم بوسیله آنها گرد دین جمع خواهند شد، و حوائج و نیازمندیهای آنان بر آورده خواهد گردید، و اسلام بر اجتماع حکومت خواهد نمود... زیرا این حقیقت ثابت است که اجتماع همیشه پیرو کسی است که احتیاجات و کارهای او را انجام دهد، بعلاوه، هر چه مؤسسه‌های اسلامی گسترش پیدا کند، به همان نسبت مؤسسه‌ها و سازمانهایی که واقعا ضد اسلامی هستند مانند سازمانهای تبلیغی خارجی و چه آنها که بی طرف هستند و فقط برای بدست آوردن سود بنا شده اند و بالاخره با این نهضت، اسلام در همه امور جای پا باز خواهد کرد و به پیشرفت خود ادامه خواهد داد.

۵ طلاب علوم دینی

بر مبلغ و نماینده مذهبی ضروری است که گروهی از جوانان را برای تحصیل علوم دینی آماده سازد. زیرا شهرستانها و دهات همیشه از نظر مبلغ و رهبر دینی در مضیقه هستند و بهتر آنست که افرادی از خود آن محلها برای کسب علم آماده شوند، زیرا آنها بر شرایط محل سکونت خود آگاهی و تسلط بیشتری دارند، همانگونه که قرآن حکیم می‌فرماید: باید عده ای از هر گروه (بسوی مراکز علمی و دینی) کوچ کنند تا در دین خدا فقیه گردند و سپس هنگام بازگشت به محل خود؛ آنان را تبلیغ و رهبری کنند تا شاید آگاه گردند.

و وکیل و نماینده مذهبی بخوبی می‌تواند این وظیفه بزرگ دینی را انجام دهد، و کافی است که بمحل تبلیغی خود و اطراف و

جوانب آن نظر افکند و سپس مقدار نیاز آنجا را به اهل علم تخمین زند و سپس آستین همت و کوشش را بالا زند و با جدیت هر چه تمامتر جوانان با نشاط و هوشمند را برای ورود به گروه اهل علم تشویق و ترغیب نماید، و از آنان سربازان فداکاری برای امام زمان حجة بن الحسن العسکری (عجل الله تعالی فرجه الشریف) بسازد.

ومن شخصا چنین حدس میزنم گر چه این حدس و تخمین بر تجربه و مشورت استوار نیست که هر دویست خانواده نیازمند یک مبلغ و نماینده مذهبی می باشد تا به تمام کارها و نیازمندیهای آنان مانند داوری و قضاوت و ازدواج و طلاق و بر پاداشتن نماز جماعت و بیان مسائل و احکام دینی و شرکت در امور اجتماعی مانند تشییع جنازه و دیدار مسافرین و کمک به نیازمندان و غیره رسیدگی کند ... و بی شک لازم است هر خانواده ای یک صدم در آمد خود را برای اداره کارهای آن نماینده تخصیص دهد تا وی از نظر معاش و گذراندن امور زندگی در کفایت و آسایش آنگونه که خود هستند باشد و از نظر اداره کارهای اجتماعی خود نیز راحت گردد.

برای مثال: اگر مخارج هر خانواده ای در ماه دوهزار تومان باشد در آمد نماینده مذهبی چهار هزار تومان خواهد گردید که نیمی از آن برای امرار معاش خود و خانواده اش و نیمی برای کارهای اجتماعی و رسیدگی به امور دینی مردم می باشد البته این فقط یک تخمین ابتدائی بود. و تنها هدف من از این مثال این است که بگویم: وظیفه دقیق روحانیون در هر محل درباره نیازمندیهای آن محل و حومه آن چگونه است، و چه سان یک نماینده مذهبی باید عمیقانه برای آینده شهرها و نیازمندیهای دینی آنها بیاندیشند و با کوششی فراوان تراوشهای فکری خود را پیاده کنند. البته برای اینکه آمار و حدس ما با حقیقت بیشتری توأم باشد باید در این باره آزمایش نمود...

این موضوع از نظر مقدار و شماره لازم و ضروری روحانیون و نیاز دینی و اجتماعی یک شهر و حومه آن بود، لیکن اگر بخواهیم نیازمندیهای تمام کشورهای اسلامی و غیراسلامی را در نظر آوریم، باید بیش از این طرح به شماره سربازان امام زمان (عج) بیافزاییم.

۶ معاشرت با مردم

مبلغ و نماینده مذهبی بیش از هر فرد دیگر به حسن معاشرت و نیک رفتاری با مردم نیازمند است، زیرا او با تمام طبقات اجتماع در تماس می باشد ... افرادی که هر کدام از آنان یک طرز فکر و یک عقیده خاص و یک خواسته مشخص دارند و اگر نماینده و مبلغ دارای صفات نیکو و اخلاق پسندیده باشد؛ بی شک در ادای رسالت اسلام موفق و پیروز خواهد شد، و بدین وسیله بهتر خواهد توانست مردم را گرد کلمه توحید جمع نماید...

و اصولاً صفات پسندیده و نیکو پیش از آنکه اعمالی بوسیله اعضا و جوارح باشد، بلکه ایست در نفس انسان و باید در تحصیل آن ملکه والا بسیار کوشش نمود. و لذا بر مبلغ و نماینده مذهبی لازم است که احکام و مسائل دینی را به خوشروئی و نیک گفتاری برای مردم بازگو کند، و پیوسته آنان را بسوی خدا و فضیلت و اخلاق بخواند در تشییع جنازه و دیدار مسافرین و شادیهها و سوگوهای مردم شرکت کند و در غم و شادی با آنان همدم شود و برای خدا، بدرفتاری و زمختی برخی از مردم را تحمل نماید، و در معاشرت با متکبران و مغروران حلم و بردباری را فراموش نکند ... زیرا این امور روزانه دهها بار برای یک مبلغ پیش خواهد آمد و او باید حکیمانه و پیروزمندانه از تمام آنها بگذرد.

۷ معروف و منکر یا نیکبها و پلیدیها

بر مبلغ و نماینده مذهبی واجب است آستین همت و کوشش خود را بالا-زند و در امر به معروف و نهی از منکر بی دریغ فعالیت

نماید. نخست خود گفتار و کردار و رفتار نمونه باشد و سپس ضروری است که خویشان و بستگان خود را از منکرات و لغزشها تا آنجا که ممکن است بدور دارد، و کوشش کند تا مظاهر گناه و پلیدی را از جامعه مسلمانان بزدايد: افطار آشکار در روز ماه مبارک رمضان، دکانهای آزاد شراب فروشی، سفره‌ها و میزهای گسترده قمار، مظاهر فساد و بی‌عفتی و گناههای دیگر را با کوشش بسیار تا آنجا که نیرو دارد از اجتماع دور سازد.

در مراحل نخست، برای مبلغ مخصوصاً در شهرهایی که فساد و بی‌بند و باری شیوع یافته بسیار سخت و محال مینماید که بتوان اصلاحی نمود؛ لیکن حقیقتی است ثابت که کس بکارد حتماً درو خواهد نمود؛ و هر کس در را با اصرار سماجت بکوبد لابد جوابی خواهد شنید. همانگونه که شاعر می‌گوید:

مگو که روزهای پیروزی سپرید گشتند.

تو نیکو بدان هر آنکس بر راه کوشش نمود خواهد رسید.

و هر چه گناهکاران و پیروان پلیدی و فساد در کار خود اصرار ورزند، استمرار و پشت کار مبلغ برای زرودن آنها با روشهای نیکو و مناسب در پایان نتیجه مطلوب را خواهد بخشید. نتیجه ای کلی و عمومی یا نتیجه ای کوچک و بریده و اصولاً- جلوگیری و کاهش دادن به فعالیت پرنشاط منکرات و گناهها دو فایده خواهد داشت: یکی کاهش خود گناه و دیگری لااقل جلوگیری از گسترش بی حد آن.

۸ همکاری در کارهای خیر

بر روحانیون و نمایندگان مذهبی لازم است در کارهای خیر با دیگران شرکت کنند، چون در هر شهر یا دهی بی شک افراد نیکو کاری هستند که برای اسلام و مسلمانان بوسیله پول دادن یا تأسیس بنیادها و یا برپا داشتن مراسم دینی یا کمک به نیازمندان گامهایی بر میدارند. و چونکه مبلغ و نماینده مذهبی مقام اول را در شهر یا ده دارا می‌باشد و می‌تواند با زبان و قلم و پول و آبروی خود در امور خیر خدماتی انجام دهد، و اگر روحانی این روش را بکار برد و در کارهای خیر شرکت جوید، نیکی و پرهیزکاری در محل سکونت او گسترش پیدا میکند و در نتیجه فوائد سودمندی نصیب او و اسلام و مسلمانان خواهد گردید.

و در مقابل، اگر دستهای خود را قفل زند، و از همکاری و تعاون در کارهای نیک دروغ نماید، قضیه برعکس خواهد شد. و چه بسا خود پسندی و خود خواهی جلوی چشمان برخی از مردم را می‌گیرد و نمی‌خواهند کسی جز آنان کار نیکی انجام دهد و نام نیکی بدست آورد، و لذا چنین افراد با دیگران هرگز همگام نخواهند شد و چه بسا زبانهای هتاک خود را برای توهین به آن کار خیر یا عامل آن باز می‌کنند. و من خود چنین افرادی را با چشمان خود می‌بینم که چه سان بدست خویش نیک نامی را از خود دور می‌کنند و با عمل خود دوستان فراوانی را از خویش میرانند، و عملاً جلوی پیشرفت اسلام و خیر را می‌گیرند و عوض اینکه به گمان خود نیکی برای خویشتن بیافزایند شرتوشه میکنند، و بجای آنکه برتری و مقامی برای خود بیاندوزند پستی و خواری ذخیره می‌نماید.

خداوند ما و دیگر مؤمنان را از اینگونه حالات پست بدور دارد.

۹ بالا بردن سطح فرهنگ

دین و دنیا با فرهنگ پیشرفت می‌کنند، و لذا بر مبلغین و نمایندگان مذهبی لازم است کوشش فراوانی برای بالا بردن سطح فرهنگ مردم بنمایند، چه فرهنگ دینی و چه فرهنگ دنیوی، و چه فرهنگ ابتدائی مانند خواندن و نوشتن و چه فرهنگ واقعی یعنی شناسائی اصول و احکام دین و شناختن روش بهتر زیستن.

و بر روحانیت است که در این باره طرح ریزیهای واقعینانه ای برای پیشبرد فرهنگ مردم بنماید و امور ذیل کمک فراوانی به این جنبه خواهد کرد.

باز کردن مدارس و تأسیس کتابخانه و چاپ و نشر کتاب و برپا داشتن جلسهای ارشادی و تعلیم و تدریس محصلین و گماردن استادانی برای آنان و برنامه های بسیار دیگری که در این مورد سودمند می باشد.

و اگر روحانیون این برنامه ها را پیاده کنند قدر و منزلت خود و شهر خویش را بالا برده و خود را در معرض بزرگداشت و احترام همگان قرار داده اند.

خداوند متعال میفرماید: (آیا برابرند آنان که میدانند و علم دارند و آنان که بهره ای از دانش نبرده اند؟) و امام امیرالمؤمنین علی (علیه السلام) میفرماید: (ارزش هر فردی به آنچه که میدانند وابسته است).

۱۰ بالا بردن سطح صنعت و کشاورزی

برخی از مردم چنین گمان میبرند که وظیفه و کار مبلغ دینی تنها امور آخرت و فضیلت های معنوی می باشد در صورتیکه چون روحانی نماینده عملی اسلام می باشد باید به تمام جنبه های زندگی مربوط و وابسته باشد. مگر قرآن کتاب نخستین مسلمان نیست، و مگر نباید مسلمان به آن عمل کند؟ و مگر قرآن نفرموده است که: هیچ تر و خشکی نیست مگر در کتاب روشنی (قرآن) ثبت شده است؟

و لذا بر مبلغ و نماینده مذهبی هر شهر و دهی لازم است که به این مسئله صنعت اهمیت بسزائی دهد، و برای پیشرفت آن کوشش نماید. خداوند متعال در قرآن کریم میفرماید: (و ما آهن را که در آن هم سختی و کارزار و هم منافع بسیاری برای مردم است بیافریدیم). و در جای دیگر میفرماید: (و برای مقابله با آنان (دشمنان) هر چه میتواند نیرو آماده سازید).

و اما زراعت و کشاورزی ... هنگامیکه امیر مؤمنان علی (علیه السلام) مالک اشتر را بر مصر گمارد، به او فرمان داد تا به امر کشاورزی اهمیت زیادی قائل شود. و در این باره روایات و دستورات زیادی را در کتاب های تفسیر و حدیث و فقه میتوان یافت. و از جهتی دیگر ... توسعه و ترویج صنعت و کشاورزی در شهرها و دشتهای و حتی بیابانها و کویرها واجب زرع نیازمندیهای ساکنین و کاهش بی کاری خواهد شد و این دو بدون شک در سعادت و رفاه مسلمانان تأثیر فراوانی دارد، مبلغ دینی مسئول پیشرفت و سعادت آنان می باشد.

۱۱ وقار

مبلغ و نماینده مذهبی باید هیبت و وقار و سنگینی خود را در نشستن و سخن گفتن و راه رفتن و منبر و تدریس و غیره نگهدارد و آنطور که از احادیث بسیاری نمایان است پیامبر اکرم و ائمه (سلام الله علیهم) همگی در کمال هیبت و وقار بوده اند و در حدیث شریفی آمده است که، سرعت در راه رفتن نیکی و درخشندگی مؤمن را می زداید.

و اصولاً انسان با وقار بیش از دیگران در دل مردم جای می گیرد و عامه و خاصه او را می پذیرند و خواسته های وی را اجرا می کنند و با او به نیکویی برخورد می نمایند و لذا متکلمان گفته اند که واجب است پیامبر و امام از کمبودهای اخلاقی و خلقتی منزّه باشند زیرا این کمبودها موجب نفرت و انزجار مردم میشود و این نقض غرض از گماردن آنان است.

پس بر مبلغ دینی لازم است که وقار و سنگینی را پیشه خود کند، البته این وقار نباید از روی تکبر و برتری جستن باشد بلکه از خرد و استواری و نرمی سرچشمه گرفته باشد.

۱۲ میهمانداری

بر مبلغ و نماینده مذهبی شهر یاده سزاوار است که به میهمانان و بازدیدکنندگان خود احترام نماید زیرا کسانی که برای زیارت و دیدار وی بسوی او می‌آیند بی شک توقع پذیرائی و خشروئی و میهمانداری دارند و لذا می‌بینیم دربارهٔ اطعام میهمان روایت‌هایی از ائمه رسیده است و اصولاً احترام میهمان موجب روی آوردن مردم بسوی مبلغین می‌باشد و چه بسا همین کار باعث پیشبرد مقاصد دینی شود.

و میهمان بر دو گونه است: یکی میهمان غذا و خواب و دیگری میهمان دیدار و سخن و سزاوار است که مبلغ برای قسم اول جای مناسب و نیازمندیهای لازم را آماده کند و برای دیگران دیوان و مجلسی را تهیه نماید و با مقداری خوردنی و آشامیدنی از مردم پذیرائی کند البته باید برای مدت این پذیرائیها و مخارج آنها برنامه حکیمانه‌ای داشته باشد و هیچوقت از حد وسط بدون افراط یا تفریط تجاوز ننماید.

۱۳ توجه به مسئله اقتصاد و درآمد

بی شک علمای شهر و مبلغین دهات مخارجی برای خانواده خود و مخارجی برای میهمانان خویش و مخارجی برای فقرا و نیازمندان و مخارجی برای کارهای اسلامی دارند و لذا باید برای امور اقتصادی خود طرح ریزی کنند و کوشش نمایند تا واردات خود را نه برای رفاه حال خود چه از حقوق شرعی و درآمدهای وقف و چه از راه تجارتهای آزادی که خود یا بستگان و کلایشان انجام میدهند افزایش دهند، زیرا هر چه در آمد عالم و نماینده مذهبی بیشتر باشد بهتر میتواند برنامه‌های خود را پیاده کند و در حدیث آمده است که: کسکه اقتصاد و میانه‌وری را پیشه خود سازد هرگز نیازمند نخواهد گشت.

و بی شک بی اعتنا بودن بحساب و کتاب خرج و دخل را اسلام نمی‌پذیرد و از آن خوشنود نیست، اضافه بر اینکه این امر موجب کاهش تولید و نتیجه‌گیری از کوششهای اسلامی میگردد و چه بسا شکست آفرین هم باشد.

در حدیث آمده است که: بهترین کمک و همکاری دین دارائی و بی نیازی است. و در حدیث دیگری است که کسیکه بفکر گذران زندگی و اقتصاد خود نباشد معاد و قیامت ندارد و از حق لازم روحانی است که خود و خانواده اش زندگی مرفه و میانه روی بدون افراط یا تفریط داشته باشند و من گمان میکنم که اگر هر شهر یا دهی برای مخارج نماینده مذهبی خود بودجه مناسبی تهیه میکرد، هیچیک از شهرها و قریه‌ها و دهکده‌ها از مسئله کمبود مبلغین و راهنمایان مذهبی شکایت نمی‌کردند. زیرا دلیل کمبود نمایندگان مذهبی و علت خالی بودن اکثر دهات از مبلغین اینست که مخارج و هزینه‌های زندگی سنگین گشته و مرا و خوزه‌های علمی نمی‌تواند آن هزینه‌های سنگین را تأمین کنند و بیشتر ساکنین و اهالی محل در این باره بعلت افزایش مخارج اقدام نمی‌کنند و نتیجه دردناک و حتمی آن چنین میشود که بیشتر شهرها و دهات از مبلغین دینی و نمایندگان مذهبی خالی است. و این بزرگترین ضرر را به اسلام و مسلمین وارد میکند.

۱۴ شناسائی منطق روز

برای هر کشور و برای هر زمانی و برای هر امت و ملتی منطق ویژه‌ای می‌باشد که اگر مبلغین آن را بشناسد میتواند برای پیشبرد کارها و برنامه‌های اسلامی گامهای مفیدی بردارد و اگر توجهی به آن ننماید کارش به فرسودگی و شکست خواهد انجامید. مثلاً عراق منطق خاصی دارد و لبنان منطق ویژه‌ای و زمان الاغ سواری منطق مخصوصی داشت و عصر هواپیما سواری منطق دیگری دارد اعراب منطق مخصوص خود و فارسها منطق دیگری دارند. و لذا مبلغ باید منطق مناسب محل خدمت خود را نیکو بداند تا بهتر

بتواند برنامه های خویش را پیاده کند.

خداوند میفرماید: هیچ فرستاده و رسولی را نفرستادیم مگر به زبان قوم خودش. و در حدیث نبوی آمده است: ما گروه پیامبران دستور یافته ایم که با مردم به اندازه عقل آنان سخن گوئیم.

مثلاً: اگر مبلغ دینی مسائل اقتصاد اسلامی را آنگونه که در کتابها شرایع شرح لمعه و مکاسب آمده است نیکو بداند لکن هیچگونه آگاهی نسبت به فعالیتهای اقتصادی این قرن نداشته باشد و توجهی به مسائل اقتصادی بانک و بیمه و بورس و غیره نکند، چگونه خواهد توانست صدها سؤال و پرسش را که متوجه او میشود پاسخ گوید؛ و چه جواب آن پرسشها را نگوید و چه اینکه پاسخهایی که با این زمان تناسب ندارد بدهد، نتیجه کار شکست حتمی او میباشد.

و شکی نیست که شناسائی منطقی روز تا اندازه ای مشکل است؛ زیرا این کار نیازمند تطبیق اسلام بر عصر حاضر می باشد و چونکه هنوز کتابهای تطبیقی برای مسائل گوناگون فلسفه و اقتصاد و بحث و مناظره تهیه نشده است، مبلغ دینی که خود را مانند پرچمی برای خدمت به اسلام میان مردم برپا داشته است، با مشکلات و سختیهای بیشماری روبرو می گردد، لکن چاره ای نیست و در هر صورت باید آستین همت را بالا زد وارد میدان شد.

۱۵ با دشمنان

برای هر فردی که در اجتماع ابراز وجود نماید، چه عالم و مبلغ و چه بازرگان و نویسنده، دشمنان و حسودانی ظهور میکنند. و این افراد نخست با عداوت کمی آغاز دشمنی می کنند و سپس گرد هم جمع می شوند و زیاد میگردند و در بیشتر اوقات برای خو حزب و جبهه های متحد میسازند و غالباً نیرومندترین سد را جلوی انسان کارکن و فعال برپا می کنند تا او را از فعالیت و کوشش باز دارند و چه بسا مانع زیستن و ماندن وی در آن محل گردند.

و لذا بر مبلغ و نماینده مذهبی لازم است که در این باره بسیار دقت کند و با تمام نیروها و امکانات خود برای کاهش نشاط دشمنان و تخفیف شدت وحدت دشمنی آنان و تقلیل شماره آنها با هر وسیله و روش حکیمانه ای که شده است فعالیت نماید.

و شما می دانید که اسلام یک هشتم زکات را مخصوص (المؤلفه قلوبهم) یا کسانی که بوسیله پول قلبشان به اسلام روی می آورد قرار داده است و در آیه شریفه چنین آمده است: به آنچه که نیکوتر است دفاع کن... و ناگهان می بینی آنکه با تو دشمن بود گوئی دوستدار و خویشاوند تو گردیده است... و این صفت والا را کسی بر خوردار نیست مگر آنان که صبر نمودند و آنان که بهره عظیمی (از ایمان و دین) برده اند.

و در دعای حضرت سجاد (علیه السلام) آمده است که: مرا استوار بخش تا با آنکس که به من نیرنگ زده است با نصیحت روبرو گردم و با آنکس که مرا ترک کرده است به نیکی تلافی کنم و به آنکس که مرا محروم کرده است با بخشش پاداش دهم و به آنکس که از من قطع نموده است با صله و رسیدگی مکافات کنم و با آنکس که غیبت مرا کرده است با نیک یاد کردن مخالفت نمایم و در برابر نیکی شکر گذار باشم و از بدی در گذرم.

و از حضرت مسیح (علیه السلام) روایت شده است؛ دشمنان را دوست بدارید. و بدیهی است که دوستداری دشمنان سبب میشود که دشمن نیز دوستی را بگزیند زیرا قلب، آئینه قلب است.

۱۶ روش سخن

برخی از مردم گمان نمی کنند که صحبت کردن و سخن گفتن نیازی به تعلیم و آموختن ندارد و این اشتباه بزرگی است، زیرا انسانی که می داند چگونه سخن بگوید، طوری صحبت خواهد کرد که حتماً اثر گذارد، و کسی که به روش حرف زدن آشنا نیست

توانائی چنین امری را ندارد و شناسائی روش سخن گوئی تنها موهبه خدادادی نیست بلکه امری است اکتسابی و حکایت کرده اند که بیابان نشینی در شعر خود خلیفه ای را از نظر صراحت لهجه به بز و از نظر وفا به سگ تشبیه نمود. لیکن پس از مدتی که تربیت و پرورش فرهنگی یافت بهترین و شیوا ترین اشعار را سرود که از آن جمله این بیت است:

عیون المها بین الرصافه و الجسر سلبن فواد حیث ادری و لا اداری

بنابر این ... مبلغ و نماینده مذهبی باید خود را برای نیکو سخن گفتن و ریختن معانی در قالبهای مناسب و زیبا تمرین دهد. زیرا همانگونه که بدنهای مردم متفاوت است و ذوق و فکر آنها نیز متفاوت می‌باشد. و همانگونه که خیاط هوشمند بدنها و ذوقها را در نظر می‌گیرد، مبلغ نیز باید ذهنها و مغزها و افکار و اندیشه‌ها را در نظر آورد، و چه بسا یک کلمه مردی را می‌راند و چه بسا کلمه ای دیگر را جلب میکند و چه بسا یک جمله گناهکاری را از گناه باز میدارد و چه بسا جمله ای، دیگری را به فسق و حرام روانه میسازد.

۱۷ نویسنده‌گی

برای مبلغ و نماینده مذهبی ضروری است همانگونه که صاحب بیان است دارای قلم و قدرت نویسنده‌گی هم باشد زیرا بیان و قلم دو بال نیرومند مبلغ می‌باشند. بخصوص در این عصر که رادیو و تلویزیون و روزنامه و مجله و کتاب در صدر وسائل تبلیغی و توجهی قرار گرفته است. مبلغ بوسیله قلم خواهد توانست صدای اسلام را به دور دست ترین شهرها برساند و با قلم می‌تواند حقایق اسلام را بیان کند و مردم را راهنما گردد و آنان را ارشاد نماید و کینه توزیهای دشمنان را که همواره بر اصول و فروع اسلام زخم زبان میزند رد کند.

و اگر مبلغ پیش از رسیدن به منصب (وکالت) و نمایندگی مرجع تقلید نویسنده‌گی فرا گرفته باشد که زحمت او کمتر خواهد بود و بهتر می‌تواند برای خدمت به اسلام آنان را بکار برد، و اگر پیش از آن نعمت نو نویسنده‌گی برخوردار نگردیده باشد، باید هرچه زودتر آن را بیاموزد. و گمان نبرد که نویسنده‌گی کار سخت و محالی است بلکه باید بداند که اگر فقط ششماه همت گمارد و مداومت کند از آن برخوردار خواهد گشت.

و اگر در محل سکونت خود راهنمائی برای نویسنده‌گی یافت باید از او بهره گیرد و اگر چنین کسی را نیافت باید از کتابها و مجلات ادبی استفاده کند. و هر روز تمرین نماید و نخست (وصفیات) بنویسد مانند وصف مدرسه یا خیابان یا انسان و یا محفل و مجلس و غیره ... و تعمد ورزد که ریزه کاریهای یک موضوع را وصف نماید و سپس آنچه را که نوشته است بدور اندازد و همینطور این کار را تا شش ماه ادامه دهد و پس از آن خود خواهد یافت که در نویسنده‌گی تا چه اندازه زیادی پیشرفت کرده است. و چه بسا نویسنده‌ توانا و زبر دستی گردد...

۱۸ آداب و رسوم اسلامی

اسلام احادیث بسیار فراوانی را درباره آداب اسلامی تشخیص داده است ... مانند آداب سخن و مجلس و ازدواج و عبادت و سلام و دوستی و همسایگی و خانواده و کسب و کار و غیره ... که در کتابهای وسائل و مستدرک و بحار و مکارم الاخلاق و غیره درج گردیده است.

و این آداب علاوه بر اینکه فوائد دینی و دنیوی فراوانی را دارا است، سبب احترام و بزرگداشت گروههای مختلف اجتماعی نسبت به دارنده آنها می‌گردد، لذا بر روحانی و نماینده مذهبی لازم است که به آنها توجه کاملی بنماید و هرگز نگویید که این آداب اموری هستند مستحب و اشکالی ندارد که انسان آنها را ترک کند و چون قسمت بزرگ پیروزی او بسته به آنها است.

کما اینکه بر او لازم است که این آداب را در اجتماع نشر کند و آنها را میان مردم رواج دهد، زیرا قسمتی از اسلام می‌باشند و نشر آنها نشر اسلام خواهد بود، علاوه بر اینکه خود آنها فوائد بیشماری برای دین و دنیای مردم دارد.

۱۹ تأسیس صندوقهای تعاون

صندوقهای تعاون و همکاری در آغاز کار خود ساده و آسان شروع میشوند لیکن نتایج بزرگ و فوائد زیادی خواهند بخشید، و چونکه مبلغ مخارج فراوانی دارد و بعلت اینکه او مصدر داد و ستد و مرجع طرحها و برنامه‌ها و محل امید فقرا و نیازمندان می‌باشد باید صندوقهای خیریه ای برای نیازمندیهای شهر یا ده خود تأسیس نماید. چه نیازمندیهای دینی و چه احتیاجات اجتماعی. و اگر بعنوان مثال در شهر تبلیغی خود هزار صندوق تعاون بگمارد و در آمد روزانه هر صندوق یک ریال باشد، در سال ۳۶۰۰۰۰ ریال خواهد شد.

و با این پولها است که مؤسسات و بنیادهای خیریه ساخته میشود و حوائج و نیازمندیهای مردم تأمین میگردد و جشنها برپا میشوند و بینویان به توائی میرسند در حالیکه هیچ تحمیلی هم بر کسی نخواهد داشت لازم است که خود مبلغ متکفل خرج و صرف پولهای جمع آوری شده نگردد بلکه هیئت امنائی از نیکو کاران شهر بر آن صندوقها و جمع و صرف آنها بگمارد تا مردم نیز بی طمعی او را دریابند و بدانند که اموال آنان حتما در موارد مناسب و بدست خود آنان صرف می‌گردد و تا خود را هدف تهمتهای مغرضین نسازد و محل شبهه دیگران واقع نگردد.

۲۰ فراهم نمودن مقدمات ازدواج جوانان

تجرد همانگونه که یکی از دردهای فردی انسان است، یکی از دردهای اجتماعی او نیز بحساب می‌آید، و بی مورد نبوده است که در حدیث آمده است: کسیکه ازدواج نماید در حقیقت دو سوم دین خود را نگهداشته است و بر او باد که در یک سوم دیگر آن از خدا بترسد.

و لذا بر هر مبلغ و نماینده مذهبی لازم است که در امر ازدواج مجردین همت بگمارد و وسائل آنان را با تشویق جوانان و همکاری در حل مشکلات و سختیها و جبران کمبودهای زندگی آنان فراهم نماید. روحانی با این کار دوستی مردم را به خود جلب کرده و به اسلام خدمت بزرگی می‌نماید زیرا او یکی از برنامه‌های زنده و سازنده اسلام را عملی ساخته و اجتماع را از فساد و تباهی نجات بخشیده و جوانان دختر و پسر را از آلودگی و مرض نگذاشته است؛ چونکه ازدواج آنگونه که در علم طب ذکر میکنند یکی از وسائل مهم مبارزه با امراض متعددی میباشد و در عین حال که درمان می‌باشد پیشگیری نیز هست.

و اگر مبلغ و نماینده انجمنی برای پیاده نمودن این طرح بزرگ تأسیس نماید که وظیفه آن تشویق جوانان و جمع آوری پول برای قرض دادن به نیازمندان و کمک به فقرائی که توانائی ازدواج ندارند باشد؛ در کار خود پیشرفت بیشتری خواهد نمود. و من چنین فکر می‌کنم که اگر مبلغین هر شهر یا دهی موضوع ازدواج را یکی از برنامه‌های حتمی خود قرار دهند بی شک می‌توانند آمار تجربه را دست کم به نصف برسانند، و این خود خدمتی است بزرگ به اسلام و مسلمانان.

۲۱_ تأسیس حوزه‌های علمیه

بر مبلغ و نماینده مذهبی است که در شهر یا دهی که در آن زندگی میکند و در دهات و محلات اطراف آن که خانواده‌ها یا قبیله‌های بسیاری در آنها زندگی میکنند مدارس دینی مناسب و حوزه‌های علمیه فعالی که با تعداد ساکنین آنجا تناسب داشته باشد تشکیل دهد. و اگر این طرح سازنده عملی گردد، در اندک زمانی فوائد و نتایج بیشمار آن عاید اسلام و مسلمانان خواهد گردید.

و شاید همان کسی گمان کند که این کاری است بسیار دشوار؛ لیکن بعقیده من پیاده نمودن این طرح بسیار سهل و آسان می‌باشد چون ساختن یک مدرسه ای بودجه ای بیشتر از ساختمان یک مسجد با یک خانه بزرگ یا یک کتابخانه مجلل نمیخواهد، و در محیطهای متمول ساختن یک مدرسه در مدت سه ماه امکان پذیر است و در محیطهای کم درآمد ساختمان آن در مدت یکسال تقریباً امکان پذیر میباشد.

و مسئله طلاب خود بخود حل میگردد زیرا اگر جوانان کمی کمک و همکاری فکری و مادی ببینند با علاقه فطری خود به اسلام روانه این گونه مدارس خواهند شد و در زمره دانشجویان این کانونهای فرهنگی خواهند گردید.

و این سخن ادعای بی دلیل و از روی خیالپردازی نیست بلکه حقیقتی است روشن و ثابت و حتی یکی از علما و مراجع این برنامه بزرگ را پیاده نمود و در کمتر از ده سال بیش از صد مدرسه دینی در مناطق گوناگون یک کشور بنا نمود.

و فائده دیگری در ساختن مدرسه و سازمان دهی طلاب عائد خود عالم و مبلغ دینی میشود، زیرا دانشجویان و طلاب آن مدارس کمک و همکاری او در راهنمایی و ارشاد مردم خواهند شد، و با کوشش آنان مردم بیشتر گرد اسلام جمع میشوند و در آن خیر دنیا و آخرت برای مبلغ و مردم خواهند بود.

۲۲ جلب اعتماد

مردم با اعتماد دیگران زندگی میکنند. بعنوان مثال بازرگانی که اعتماد مردم از او سلب شود تجارت وی به نابودی میکشد چون مردم دیگر با او معامله نخواهند نمود و رئیس و فرمانروایی که مردم به او اعتماد نداشته باشند دیر یا زود از سمت خود کناز زده میشود و او را یا بوسیله انتخاب اگر سیستم دموکراسی حاکم باشد و یا با زور و نیرو اگر کشور دیکتاتوری باشد از کار بر کنار خواهند کرد. و امام جماعتی که اعتماد مردم از او سلب شود، کارش بجائی میکشد که تنها خودش نماز گذارد و کسی گرد او جمع نخواهد شد و همچنین در فعالیتهای اجتماعی دیگر.

و مبلغ دینی بیش از افراد دیگر به اعتماد مردم نیازمند است، زیرا اگر اعتماد نباشد کسی به او توجه نخواهند نمود و در نتیجه توانائی ارشاد و هدایت از او سلب می‌گردد، و لذا بر مبلغین و نمایندگان مذهبی واجب است که از نظر کیفی و کمی هر چه بیشتر اعتماد مردم را نسبت به خود جلب نمایند تا بدین وسیله افراد بیشتری را گرد خود جمع کنند، و همچنان بکوشد تا اعتماد آنان را بیشتر کنند چونکه هر چه همکاران مبلغ بیشتر شوند و اعتماد آنان به او فزون تر گردد؛ بیشتر خواهد توانست به اسلام و مسلمین خدمت کند.

و جلب اعتماد مردم کاری است بس دشوار که کوشش بی دریغ و فعالیت همیشگی و پیگیری از انسان میخواهد. و ما در این جا به برخی از اصول آن اشاره میکنیم:

۱- اخلاصی برای خدای متعال. زیرا اگر خدا کسی را دوست بدارد بی شک مردم هم او را دوست خواهند داشت همانگونه که در برخی از احادیث وارد است.

۲- همسانی ظاهر و باطن یا برابری پنهان و آشکار. و این یکی از سخت ترین امور می‌باشد.

۳- قطع طمع از مردم.

۴- ادامه و استمرار در کار و فعالیت چون مردم همیشه گرد علمای عامل و فعال جمع میشوند و به آنان اعتماد می‌روزند.

۵- اخلاق نیکو که از آن جمله: شجاعت و شهامت و کرم و نگهداری زبان و صفات بسیار دیگر میباشد.

۶- عدم تکبر و فخر ورزی حتی در نوشتن یا به اشاره و کنایه.

۷- میانه روی در تمام کارها.

۸ مراقبت و مواظبت بر عکس العمل کارهای خود. چون در مقابل تمام کارهای انسان و اکنشهایی نیکو یابد در اجتماع رخ می‌دهد. و برخی از مردم فقط به هدف خود نظر دارند و بدون توجه به عکس العمل مردم که آیا آنان کار او را می‌پسندند یا نه، به سیر خود ادامه میدهند. و چنین افرادی سزاوار است که به هدف خود نرسند و برخی دیگر گامهای خود را با فکر و توجه بر می‌دارند و در هر قدم انعکاس آن را بررسی می‌کنند. اگر انعکاس نیکویی داشت آن را ادامه داده و فعالیت خود را گسترش میدهند و اگر انعکاس بدی از کار خویش یافتند آن را اصلاح می‌کنند تا نقص روی نقص دیگری نیافزایند، و در پایان مردم از گرد او پراکنده شوند و خود به هدف نرسند.

و مفهوم این موضوع این نیست که انسان به باطل عمل کند و کارهای نیک را رها سازد، بلکه معنی آن چنین است که کارهای نیک را با روشی که با ذوق مردم نیز سازگار باشد انجام دهد تا از گرد او پراکنده نشوند.

به این آیه شریفه توجه نما: ما و شما بر هدایت یا در گمراهی آشکاری می‌باشیم ... جمله ای است که طرف مقابل هرگز از آن آزردن نخواهد شد رنجش خاطری برایش پیش نخواهد آمد و در عین حال سخن راست و صحیح می‌باشد و اگر میگفت: شما بر باطل هستید ای کافران فاجر ... باز هم سخن راست و صحیح را عنوان کرده بود لیکن بی شک غضب و رنجش آنان را سبب می‌گردید.

۲۳ مناسبت‌ها و رویدادها

بر مبلغ و نماینده مذهبی سزاوار است که توجه بسزائی به مناسبت‌های دینی نماید و با برپا داشتن جشن به مناسبت عیدها و تأسیس مجالس سوگواری به مناسبت وفاتها و توجه مردم را نسبت به ائمه اطهار (علیهم السلام) و بزرگداشت مقام آنان جلب کند، و با این کار مردم را وارد تا گردم شمع هدایت امامان (علیهم السلام) جمع شوند و از پرتو تعلیمات آنان فیض برند و به آنان اقتدا کنند. و این گامی است بسوی هدف و در عین حال موجب جمع شدن مردم گرد مبلغین میشود و او را برای نشر اسلام و هدایت مردم و ترویج احکام کمک و یاری خواهد کرد.

۲۴ زیارت

بر مبلغ و نماینده مذهبی سزاوار است که بر حسب امکان و توانائی خود در مراسم مخصوص به حج و زیارت مشاهده مشرفه ملتزم باشد، زیرا در آن ترویج شعائر اسلامی و تعلیم مردم می‌باشد. چون همیشه روحانیون نمونه ای برای مردم خواهند بود و هر چه آنان انجام دهند دیگران نیز پیروی می‌کنند و آنچه ترک کنند مردم نیز رها خواهند نمود. و مردم پیش از آنچه به گفتار دیگران توجه کنند به کردار و رفتار آنان نظر می‌اندازند، و واضح است که عادت دادن مردم به حج و زیارت موجب توجه آنان به خدا و اولیای او خواهد شد و سبب تقویت دین و برپا داشتن پایه های اسلام و عادت دادن مردم به سیر در راههای هدایت و نیکی میباشد.

۲۵ اخلاق

مبلغ و نماینده مذهبی بیش از هر چیز نیازمند اخلاق میباشد. و اخلاق همان هدف و منظور بزرگی است که رسول اکرم (صلی الله علیه و آله) برای تحقق بخشیدن و تکمیل آن مبعوث شدند، آنجا که خود میفرمایند: من برای اتمام و تکمیل مکارم اخلاق فرستاده شدم. و دارا بودن اخلاق موجب میشود که:

۱ مردم گرد مبلغین جمع شوند و به آنان توجه کنند. و در مثل است که ... یک قطره عسل بیش از یک بشکه حنظل مگس گرد

خود جمع می‌کند.

۲ پیروی مردم از او در اخلاق و صفات نیکو.

و منظور ما از اخلاق تعارف و سلام و خوشروئی تنها نیست بلکه آنچه که مثلا در کتاب جامع السعادت و کتابهای دیگر اخلاقی ذکر کرده اند می‌باشد مانند: راستگویی و امانت داری و غیرت و حیا و نشاط و نرمش و خوش زبونی و مراقبت و توجه به همه اشیاء و افراد و صفات بی‌شمار دیگری که همگی در جرگه اخلاق جمع می‌باشد.

۲۶ سطح بهداشت

مبلغ و نماینده مذهبی در عین اینکه طیب روح مردم است، طیب جسم آنان نیز می‌باشد. امیر مؤمنان علی (علیه السلام) می‌فرماید. علوم بر چهار دسته هستند ... و طب برای نگهداری بدنها.

و اگر کسی همت گمارد و تمام راهنمائیهای بهداشتی که در قرآن و سنت آمده است جمع نماید و توضیح و حاشیهای بر آنها بیافزاید بیش از هزار صفحه خواهد شد. و لذا بر مبلغین لازم است که به مسئله بهداشت مردم اهمیت و توجه نماید و آنان را به راههای درمان و پیشگیری تا آن اندازه که میدانند راهنمائی کنند. و در عمل کوشش کنند تا وسائل پیشگیری و درمان بیماران را فراهم سازند تا با این کار به جسم و روح مردم خدمت کرده و آنان را بسوی خود جلب کنند، زیرا اگر مردم آشکارا دیدند که مبلغین به امور دینی و دنیوی آنان اهمیت بی دریغی مبذول میدارند، فرمان آنان را عملی می‌سازند و در نتیجه به نفع اسلام و مسلمین خواهد بود.

۲۷ رسیدگی به خویشاوندان

درست است که مبلغ نمی‌تواند بر تمام خویشاوندان خود نفوذ داشته باشد و بر آنان تأثیر گذارد و همگی را به راه راست هدایت کند، چون ما در تاریخ انبیا پسر نوح (علیه السلام) و عموی پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) را می‌یابیم که چه سان کجرو و منحرف بوده اند؛ لیکن در رسیدگی و نگهداری خویشان و نزدیکان اهمیت زیادی نهفته است. زیرا اگر فرزندان و خانواده و نزدیکان مبلغ و نماینده مذهبی نیکو باشند تأثیر سخن وی بیشتر خواهد بود و اگر بر عکس باشد، سخنش کم اثر می‌گردد.

و مردم بخصوص مغرضین آنان، چنین می‌گویند: اگر آنچه عالم و مبلغ می‌گوید راست می‌باشد پس چرا فرزندان خود را نصیحت نمی‌کنند؛ و چرا به نزدیکان خویش هشدار نمی‌دهد، و چرا عیال خود را نهی نمی‌کند.

و چه بسیار اتفاق افتاده است که کردار بستگان مبلغ از نظر شرعی مجاز بوده است، لیکن لائق شأن او نبوده و لذا باید آنان را از انجام چنین کارهایی بدور دارد.

۲۸ برنامه ریزی

یکی از عوامل مهم پیشرفت افراد فعال اینست که برای کارهای خود برنامه ریزی ای منظم تعیین نماید و کارهای خویش را روی موازین صحیحی تقسیم بندی کنند. چون برنامه ریزی یکی از عوامل پیروزی و رسیدن به هدف است. البته باید پیش از برنامه ریزی تفکر و اندیشه پخته ای وجود داشته باشد. علما و مبلغین نیازمند این دو خصلت می‌باشند زیرا آنان خود را در مسیر کورانها و بحرانها و آرزوها و سختیهای بسیاری قرار میدهند و اگر چنین افرادی برای کارهای خود برنامه ای منظم نریزند و کارها را بدست باد بسپارند هرگز به هدف خود نخواهند رسید و عمر خویش را بیهوده از دست خواهند داد و در نتیجه اسلام به خسارتی بس عظیم دچار خواهد شد.

بعنوان نمونه بر روحانی سزاوار است که بیاندهد.

۱ از کجا پول بدست آورد، و برای تحقق بخشیدن به اهداف و آرمان های تبلیغی خود چه اندازه پول نیاز دارد.

۲ و چگونه پول را اصراف نماید.

۳ و چه اندازه به کمک و یار نیاز دارد و تا چه اندازه نیرو میخواهد تا او را به هدفش برساند؟

۴ و چگونه و از چه راه باید پایه های ایمان و فضیلت را بنا کند؟ و چگونه و از چه راه میتوان ارکان گمراهی و بی دینی را ویران ساخت؟

۵ و به چه کسی میتوان اعتماد کند،

۶ و چگونه با مردم رفتار کند و با آنان معاشرت ورزد؟

و همیشه باید برنامه ریزی و طرحهای مبلغ وسیع و بلند پایه باشد، گرچه پیاده کردن برنامه‌ها همیشه از زاویه های کوچک و تنگی آغاز میگردد، بعنوان مثال. مهندس برای ساختمان آپارتمان بیست طبقه ای روی زمین بمساحت ده هزار متر مربع و در مدت چند سال طرح ریزی میکند ولی در آغاز، کار خود را از ده متر شروع میکند و در نخست، تنها طبقه اول را بنا می کند.

و بهمین گونه اگر مبلغ و نماینده مذهبی در محلی زندگی می کند که جمعیتش صد هزار نفر باشد، حکیمانه است که برنامه کار خود را چنین طرح ریزی کند:

صد نفر مبلغ، ده مدرسه، صد مسجد، پنج بیمارستان یا درمانگاه، ده کتابخانه، هدایت و رهبری ده هزار نفر از جوانان، و فراهم نمودن وسائل ازدواج دو هزار دختر و پسر جوان و امثال این کارهای اجتماعی و سازنده. و سپس واقعینانه بیاندهد که در چه مدت و با چه وسائلی این برنامه را می توان عملی ساخت؟ و به چه چیزهایی نیازمند میباشد؟ و سپس بکار شروع کند.

اگر مبلغین برای خود برنامه ای تعیین کنند و بیدریغ کوشش نمایند، بی شک به مقدار زیادی از اهداف خود خواهند رسید و در مقابل اگر برنامه و طرح آنان منظم نباشد و ندانند چه میخواهند بکنند و یا طرح کامل باشد ولی به اندازه لزوم فعالیت و کوشش نکنند، هرگز به جزئی از هدفهای خود هم نخواهند رسید و پیروزی نصیب آنان نخواهد گشت.

۲۹ بخش کتاب

بر مبلغ و روحانی لازم است برای نشر فرهنگ اسلامی با تمام وسائل ممکن فعالیت کند و یکی از عوامل فعال پخش و توزیع کتاب می باشد. به این ترتیب که مقدار زیادی کتاب بخرد و نسبت سطح فرهنگ افراد در دسترس آنان قرار دهد، چون اسلام را غباری از افکار بیگانه پوشانده است و لذا بسیاری از روشنفکران هم گمان برده اند که اسلام دارای سیستم اقتصادی و سیاسی و نظام و قوانین اجتماعی و جنائی و مانند آن نیست.

و این غبار آلوده را باید بوسیله نشر کتابهایی که تمام جوانب اسلام را بیان می کند از مغز جوانان زدود.

و دیگر اینکه بد نیست مبلغین و نمایندگان مذهبی را نسبت به نشر کتاب، چنین دسته بندی کنیم:

۱ گروهی که باید روزانه دست کم ده جلد کتاب در دسترس مردم قرار دهند.

۲ گروهی که باید روزانه شش جلد کتاب در دسترس مردم بگذارند.

۳ گروهی که باید روزانه دست کم چهار جلد کتاب در دسترس مردم قرار دهند.

و اگر بدانند که تنها یکی از مجلات در یکی از کشورهای اسلامی تیراژ پخشش به بیش از ۲۵ هزار نسخه میرسد؛ و اگر بدانند که مسیحیان در یکی از کشورهای (اسلامی) که بیش از ۲۵ میلیون جمعیت ندارد در هر سال بیش از ۶۰ میلیون جلد کتاب پخش می کنند؛ آری اگر به این آمار توجه داشته باشید هرگز تعجب نخواهید کرد هنگامیکه میگوئیم مبلغ و نماینده مذهبی باید روزانه

بیش از ده کتاب پخش کند.

۳۰ ایجاد روحیه ای توانا و نیرومند در مردم

بر مبلغین و نمایندگان مذهبی است که روح مسلمانان را همواره بزرگ و توانا نمایند و با رهبری های مداوم خویش روح عزت و امید را در دل مردم زنده کنند. البته عزتی استوار که از روی تکبر نباشد و امیدی راستین که بر پایه های لزران توهم و خیال بنا نشده باشد؛ بلکه عزتی که خداوند متعال درباره آن میفرماید: (و عزت از آن خدا و رسول و مؤمنان می‌باشد) و امیدی که توأم با عمل و کوشش باشد.

زیرا عزتی که از روی تکبر و برتری جوئی باشد سزاوار سقوط و عقب گرد است و امید بی پشتوانه ای که از خیال پردازی انسان تراوش کند، آرزوی بیهوده ای بیش نخواهد بود و خداوند فرموده است: کارها به آرزوهای شما و آرزوهای اهل کتاب وابسته نیست، کسیکه کار بدی انجام دهد جزایش را خواهد دید..

پس آرزو و امید دروغین هرگز باعث پیشرفت نخواهد شد بلکه روح بلند پایه ای که همواره با عمل مناسب توأم باشد پیشرفت و پیروزی را سبب می‌گردد.

و در این روزگار که مسلمانان در مقابل زرق و برقهای شرق و غرب عقب نشینی نموده اند و فریبندگیهای تمدن نوین دلها و عقول آنان را ربوده است، و سوگمندان احساس حقارت و خواری می‌کنند و یأس و ناامیدی بر آنان مستولی شده است ... آری، در این موقعیت. این کوشش اهمیت بیشتری پیدا کرده است. و پر واضح است انسانی که احساس ذلت و خواری نماید و انسانی که نا امید از پیشروی و تقدم باشد، به اندازه یک مورچه هم نخواهد توانست جلو رود زیرا در مقدمه هر پیشرفت عزت نفس و امید فراوانی قرار گرفته است.

۳۱ حاشیه یا اطرافیان

انسان به تنهایی نمی‌تواند کار فراوانی انجام دهد؛ و لذا بر مبلغ و نماینده مذهبی لازمست برای خود اطرافیان صالحی که او را در رسیدن به اهداف اسلامی کمک کنند تهیه نماید، البته اطرافیان باید منظم باشند و از روی برنامه وظائف خویش را انجام دهند. مثلاً عالمی که در شهر بزرگی زندگی میکند، اطرافیان خود را از ده نفر نیکوکار و فعال تشکیل می‌دهد و برای هر کدام از آنان چهار نفر کمک می‌گمارد و برای هر کدام از آنان وظیفه ای معین تنظیم می‌کند ... گروهی را برای امور اقتصادی و گروهی را برای امور فرهنگی و گروهی را برای امور ساختمانی و تشکیلاتی و گروهی را برای امور اجتماعی و کارها را چنان منظم میکند که هر کس وظیفه خود را بداند و به آن عمل کند.

وظیفه گروه اقتصادی جمع حقوق شرعی. و وظیفه گروه فرهنگی نشر فرهنگ اسلام بوسیله چاپ و نشر و پخش کتاب و مجله و غیره. وظیفه گروه ساختمانی و تشکیلاتی ساختن مدارس و مساجد و کتابخانه های اسلامی وظیفه گروه اجتماعی برپا داشتن جشنها و رسیدگی به کارهای مردم خواهد بود و همچنین کارهای دیگر...

البته باید هر ماه برای برنامه ریزی و حل مشکلات و راه یابی و تفکر با اطرافیان خود اجتماع کند و همه با هم مسائل را مورد بررسی قرار دهند ای تقسیم کار عامل فعالی است برای براه انداختن کارها و رسیدگی به هدف.

و به عقیده من اگر نمایندگان محترم در تمام شهرها این روش را بکار بندند، بی شک همه شهرها و دهات گامهای سریعی بسوی اسلام بر خواهند داشت و در کمتر از پنج سال مردم به اسلام عزیز باز خواهند گشت.

۳۲ انتقاد از خویشتن

یکی از امور مهم برای مبلغ اینست که همواره خود را مقصر بداند و چنین عقیده داشته باشد که در برابر خدا و اسلام و مسلمانان هنوز آنطور که باید عمل نکرده است چون انتقاد از خویشتن و عقیده به تقصیر و کوتاهی یکی از عوامل سوق دهنده و وادار کننده انسان به پیشروی است و همچنین این حالت آدمی را وادار می‌دارد تا اشتباهات خود را اصلاح و جبران کند و برای مشورت با مردم و پذیرفتن عقاید آنان آماده شود و لذا در دعا وارد است که: پروردگارا هیچگاه مرا از تقصیر و کوتاهی جدا مکن... یعنی همیشه چنان باشم که خود را مقصر بدانم تا بیش از پیش در راه تو خدمت کنم.

۳۳ کسب اطلاعات

بر مبلغ و نماینده مذهبی لازم است درباره شهر تبلیغی خود و اطراف آن اطلاعاتی کسب نماید و درباره مردم و امور عمومی و خصوصی آنان اطلاع حاصل کند زیرا اگر فعالیت در اجتماع بدون اطلاع بر حالات و شرایط آن باشد نتیجه نیکوئی نخواهد بخشید.

و لذا هنگامیکه درباره محل خود بررسی و مطالعه میکند و چنین نتیجه می‌گیرد که کجرویهها و انحرافات در میان جوانان نفوذ کرده است و سپس جستجو می‌کند که علت و جهت انحراف کدام واز کجا است، با درایت کامل کوشش خواهد کرد تا انحرافات را بزدايد، و اگر در اجتماع شکست اقتصادی و کسبی ای مشاهده کند فعالیت می‌ورزند تا سطح اقتصادی مردم را بالا برد مشکلات آنان را حل نماید و اگر ببیند جنایات و بزه‌ها در اجتماع زیاد گشته است و انگیزه آنها را بیابد می‌تواند آن علل و انگیزه‌ها را از بین ببرد و اجتماع را پاک و منزه سازد و همچنین در امور دینی و دنیوی دیگر.

و بهتر است که برای کسب اطلاعات و معلومات لازم افراد آگاه و درستی را انتخاب کند و هر روز اخبار و احوال را برایش گزارش کنند. و این وظیفه مهم را به اطراف شهر یا ده خود نیز گسترش دهد تا بر تمام ریزه کاری های محل آگاه گردد و واقعینانه برای اصلاح امور بپا خیزد.

۳۴ میانه روی در زندگی

بر مبلغ و نماینده مذهبی است که در زندگی شخصی خود میانه روی را پیشه کند و حتی اگر یکی از ثروتمندان هم باشد حد وسط را برگزیند، زیرا افراط و زیاده روی باعث می‌شود مردم پشت سر او حرف بزنند و فقرا و مستمندان از گرد او پراکنده شوند و هر دوی اینها با هدف مبلغ و نماینده مذهبی سازگار نیست، چون سقوط و پائین آمدن منزلت و ارزش وی را سبب می‌شود، و دیرتر به هدف خود یعنی نشر احکام اسلام و برپا داشتن ستون دین خواهد رسید.

و در مقابل افراط، تفریط و سختگیری را نباید پیشه خود نماید، چون این یکی نیز باعث رانده شدن مردم شده و موجب برتری جوئی متکبران و ثروتمندان بر او خواهد شد، و پر واضح است که این حالات نیز برخی دیگر از مردم را از انسان دور مینماید و باز هم به هدف لطمه می‌زند.

۳۵ تعاون و همکاری

و چه بسیار اتفاق می‌افتد که در شهر دو نماینده یا چندین نماینده وجود دارد. در این موقعیتها سودمندترین و مهمترین راه، تعاون و همکاری می‌باشد، زیرا تعاون چند فائده ی بزرگ را در بر دارد.

۱ نیرو و قوت. زیرا همیشه نیرو با اجتماع و اتحاد است و ضعف و ناتوانی با تفرقه و پراکندگی است و نیرو از امور است که مبلغین به آن نیازمندند.

۲ باز داشتن مردم از غیبت علما... و اگر مردم پشت سر عالم حرف بزنند، زیانهای دینی و تبلیغی فراوانی را در بر خواهد داشت.
۳ اگر برخی از مبلغین مشغول خرده گیری بر دیگران باشند، این عمل موجب میشود که مقدار زیادی از نیروهای آنان صرف در این بیهودگیها گردد، و شکی نیست که صرف نیرو در ساختن بهتر از صرف در ویرانگری است.

و چه بسیار افراد روحانی نما را می‌بینیم که هرگز آماده همکاری و تعاون نیستند، بلکه همیشه دنبال خرده گیری و توهین به دیگران می‌باشند و لذا بر مبلغ حکیم و منزّه واجب است که زبان خود را از این گونه گناهها باز دارد و خود را مشغول دشمنی و عداوت و جدال ننماید و گمان نبرد که اگر کسی را کوچک شمرد، موجب خواهد شد که او شکست بخورد بلکه باید همیشه بداند که اگر از خرده گیری و بیهوده گری دست بردارد بی شک در دل مردم جای خواهد گرفت و باعث شکست طرف مقابل اگر او بدشمنی ادامه دهد خواهد شد.

و در دعای مکارم الاخلاق از حضرت سجاد(علیه السلام) چنین آمده است: پروردگارا... و مرا وادار تا به کسیکه غیبت مرا میکند بنکوئی یاد کنم.

لیکن این صفت والا را کسی دارا نخواهد شد مگر آن کسی که بهره عظیمی از ایمان برده باشد.

۳۶ هدایت و راهنمایی منحرفان

بر مبلغ و نماینده مذهبی لازم است اهتمام ورزد تا گروههای منحرف از اسلام را هدایت و راهنمایی کند، زیرا همیشه چنین بوده و هست که در تمام شهرها و اطراف آنها، گروههایی خارج از دین یا منحرف از اصول صحیح اسلام وجود دارند و اغلب مبلغین درباره تأثیر زبان و صحبت با چنین گروهها و هدایت آنان، اظهار یاس و ناامیدی می‌کنند لیکن حقیقت بر عکس این تصور است، زیرا انسان غالباً معاند و لجباز نیست و کسیکه لجباز نباشد و حق را به او بگویند، از آن پیروی خواهد کرد. و حتی معاند و لجباز هم اگر حق را بشناسد در برابر آن تواضع می‌کنند گرچه در زمره حقیقت پرستان نمی‌رود.

و تاریخ بهترین گواه این حقیقت است که بسیاری از علما برای راهنمایی گمراهان کوشش کردند و پیروزیهای بزرگی نصیبشان گشت.

و لذا بر مبلغ و نماینده مذهبی لازم است که آستین همت بالا زند و با کوشش بی دریغ خود در راه هدایت گروههای منحرف از مسلمان و غیر مسلمان فعالیت نماید.

۳۷ آزردهی و خشم

دو صفت است که بها و روحانیت مبلغ دینی را میزداید در صورتیکه مبلغین مذهبی بعزت برخورد با طبقات مختلف مردم همیشه در معرض این دو صفت هستند.

یکی خشم و دیگری آزردهی یا بستوه آمدن. و چنین است که مردمی که گرد مبلغ جمع میشوند همیشه اسباب آزردهی و دلسردی او را فراهم میسازند و با اصرارهای و نادانیها و خشونتها و بد رفتاریها و وراجیهای خود، مبلغ را بستوه می‌آورند.

و مبلغ مذهبی هر چه باشد، بالاخره انسان است، و انسان از کارهای ناپسند آزرده میگردد و آزردهی خود را نمودار میسازد و انسان هر چه باشد به خشم می‌آید و گاهی خشم خود را اظهار میکند؛ و در نتیجه، خشم و آزردهی موجب پراکندگی مردم میشود.

برای نمونه بسیار اتفاق می‌افتد که مستخدم مستمندی در طلب پول، بسیار اصرار و از حدادب خارج می‌شود و با رفتار توهین آمیز

خود، مبلغ زخم داری از دهان خود خارج کند و همین کلمه بیشک موجب پراکندگی دیگران خواهد شد. بخصوص اینکه مردم از مبلغین توقع دارند که به نیکوترین اخلاق متصف باشند و برای دیگران نمونه ای والا- گردند و در صبر و مدار نمودن با دیگران گوی سبقت را از دیگران بر ده باشند، و چنین انتظار دارند که مبلغ و نماینده مذهبی در صفات برتر و ملکات نیکو خلیفه و جانشین رسول اکرم و ائمه طاهرین (علیهم السلام) باشد.

و لذا بر مبلغ لازم است که هر اندازه برخوردهای دیگران بی ادبانه باشد، تصمیم جدی بگیرد که هرگز خشمگین نگردد و هیچوقت بستوه نیاید. و همیشه انسان اگر صفتی را مدتی تمرین نماید و به آن عادت میکند و بدین وسیله تحمل بر او آسان میشود و خشونت و بدرفتاری مردم بر او سهل و آسان می‌گردد.

و در نتیجه با این کار مردم هرگز از گرد او پراکنده نمی‌شوند و در نتیجه از هدف خویش دور نخواهد گشت.

۳۸ حقوق شرعی

شکی نیست که حقوق شرعی پایه و اساس امور تبلیغ و موجب پیشرفت اسلام می‌باشد، چون بیشتر کارها نیازمند به پول است، و خداوند متعال حقوق شرعی را برای برپا داشتن طرحهای اسلامی و بر آوردن نیازمندیها گذارده است و در حدیث آمده است که. خمس کمک ما، در دینمان می‌باشد.

و لذا بر مبلغ و نماینده مذهبی لازم است که همت نماید تا مردم را برای دادن حقوق شرعی راهنمایی کند، زیرا در پرداخت این حقوق فوائد بسیاری است که از جمله آنها پاک گردانیدن مردم از حرام خواری است؛ چون ندادن حقوق شرعی از محرمات بزرگ است و همانگونه که برخی از فقها در کتابهای فقهی ذکر کرده اند، چه بسا بطلان نماز و روزه و حج و عبادات دیگر هم گردد. و فائده دیگر آن برپا گردیدن طرحهای اسلامی و رسیدگی به نیازمندیهای فقرا و مستمندان و تأمین بودجه اهل علم و توجه بیشتر مردم نسبت به دین می‌باشد زیرا کسیکه حقوق شرعی خود را می‌پردازد، در حقیقت علاقه ویژه ای به دین پیدا میکند، چون انسان وقتی برای کاری پولی پردازد خود را نزدیک و مربوط به آن کار خواهد دانست و در این صورت از آن کار دفاع خواهد کرد و خود را مسئول آن خواهد یافت، گوئی ولی آن گردیده است.

بعنوان مثال کسیکه چند تومانی برای ساختمان حسینه یا مسجد یا مدرسه ای داه است، در خود لزومی می‌بیند تا از آن ببناد دفاع کند و محاسن و نیکوهای آن را به رخ مردم بکشد، و در اطراف مقابل کسیکه اقدامی برای آن نکرده است، گوئی خود را در برابر آن بیگانه میدانند و برایش اهمیتی نخواهد داشت اگر بد گوئی آن را کردند، و فرقی نخواهد داشت اگر خوبیهای آن را بر شمردند و این بدان جهت است که طبیعت انسان همیشه او را وادار میکند تا از خود و ویژگیهای مربوط به خویش دفاع کند، هر چند آن ویژه گیها ضعیف و کوچک باشند و یکی از انواع احداث ویژه گی پرداخت پول است.

۳۹ تعمیر قبور صلحا و نیکان

بر مبلغ و نماینده مذهبی است که بتمام خدمات اسلامی اهتمام ورزد، چون بوسیله آن اسلام پیشرفت میکند و دین در دل مردم جای میگیرد، و هر چه کارهای اسلامی زبون و ضعیف گردد، مردم نیز نسبت به دین ضعیف می‌شوند.

یکی از خدمات اسلامی تعمیر قبور پیامبران و امامان و خویشان پاک آنان و قبور علما و مساجد و غیره میباشد. و بر مبلغین لازم است که اهتمام زیادی برای تعمیر مراقب و مشاهد مشرفه و مساجد معظمه بنمایند و هر کدام را نسبت به اهمیت و قداست آن برپا دارند و بکوشند تا اطراف و جوانب آنها را از منکرات و گناهها و آنچه که لایق شأن و منزلت آنان نیست پاک و منزه سازند، زیرا این اماکن از خانه هائی است که: (خداوند اذن فرموده است که برپا گردد و نام او در آنها یاد شود) ... و در اغلب شهرها قبر یکی

از بزرگان مسلمانان یا مسجدی وجود دارد که باید به همه آنها رسیدگی شود.

و من خود از نزدیک می‌بینم که چه سان ویرانی مسجد حضرت امر المؤمنین (علیه السلام) نزدیک شهر بصره و مسجد جمجمه منسوب به آن حضرت نزدیک شهر حله در عراق موجب آزرده‌گی بعضی از مؤمنین گشته و آنان را به سؤال و داشته است که چرا این دو اثر بزرگ خراب و ویران می‌باشد (و شاید عذری در این میان باشد و تو ملامت میکنی) زیرا عذرهای موجهی برای کسانی که میخواهند این دو مسجد بزرگ را بسازند وجود دارد، لیکن در هر صورت این عذرها در برابر ملامت و آزرده‌گی مردم نمیتواند پایدار ماند و بر همه لازم است هر طور شده در این باره اقدام کنند حتی اگر عذر موجهی در میان باشد.

۴۰ هنگام اختلافات بیهوده

بی شک در هر اجتماعی اختلافاتی میان مردم آن بوجود می‌آید. اختلافات بیهوده و سست یا نزاعتهای عمیق و ریشه دار. مثلا همیشه می‌بیند که در بیشتر مجالس مردم با هم نزاع می‌کنند که رزق بقسمت است یا بهمت و عیال به شانس است یا به انتخاب و از این قبیل بحثها.

یا اینکه نزاع و بحث و نقل مجالس مدتی چنین می‌گردد که فلان عالمی که پیش از یک قرن می‌زیسته و اکنون زیر خاک آرمیده است، مرد خوبی بوده است یا نه؟ و یا اینکه فلان محل در فلان شهر بهتر است یا فلان محل ... و در اینجا است که تعصبات ظهور میکنند.

و بر مبلغ و نماینده مذهبی لازمست که در این گونه اختلافات هیچ دخالتی نکند زیرا بوسیله مداخله او مردم نیز در این راه تفرقه آمیز بیشتر سیر می‌کنند و در این میان هیچ نفعی هم به او نرسیده بلکه ضررش بیش از نغمش میباشد.

و لذا بر مبلغ و روحانی لازمست که از این گونه نزاعها با هوشمندی و لطافت دوری گزیند و سپس اگر توانست باید آن اختلاف را کاهش دهد و جلوی گسترش آنها را بگیرد و مردم را بسوی راه راست هدایت نماید و در اینراه از نرمی و نیک رفتاری فرو گذار ننماید.

و چه بسیار میبینیم که در یک اجتماع مردم دسته دسته گرد افرادی بنا به عللی جمع میگردد و هر کدام جبهه ای تشکیل میدهند... بعضی مخالفت میکنند و بعضی دیگر طرفداری میکنند و در این مواقع بر روحانی لازمست که بدون سر و صدا از آنان کناره گیری کند و زبان و حرکات خود را از اظهار مخالفت یا موافقت باز دارد، زیرا این مخالفتها و موافقتهای بیجا در بر نخواهد داشت.

۴۱ شجاعت

یکی از مهمترین اموری که روحانی باید خود را به آن عادت دهد شجاعت توأم با حکمت است. زیرا شجاعت کلید پیشرفت انسان در هر زمان و مکان می‌باشد، و اگر شما نظری بتاریخ ادیان و مکتبها و مذاهب و حکومتها بکنید، خواهید دید که آنها همیشه با شجاعت آغاز گشتند و با ترس و جبن پایان پذیرفتند لیکن مهم اینست که شجاعت با حکمت و آگاهی کامل توأم بوده و از تهور بدور باشد.

و چه بسا فردی به طبیعت خود ترسو باشد ولی اگر برای کسب خصلت شجاعت اقدام کند و مغز خود را بکار اندازد و در بدترین احتمالات ممکن عاقبت و فرجام کار را در نظر آورد و خویشتن را به شجاعت تلقین کند و بنیانگذار که واقعا به این صفت والا برسد، بی شک شجاعت در وجود او بروز خواهد کرد.

و روحانی در سخنگوئی و برخورد با باطل و اصلاح مفاسد و امر به معروف و نهی از منکر و تأسیس و بنیانگزاری و خوض در مشکلات و داد و ستد به شجاعت بسیار نیازمند می‌باشد. پس باید هر طور شده این خصلت را در خود بوجود آورد.

۴۲ زدودن منکرات

وضع مسلمانان باندازه ای اندوهبار گشته است که در هر شهر و قریه و حتی بیابانی منکرات زیادی یا کمی بروز کرده است و آشکارا حرمت اسلام را لکه دار ساخته و جوانان دختر و پسر و حتی پیرمردان و پیرزنان را سرسام آور بسوی کانونهای منحرف خود جلب کرده است و منکرات و پلیدیها با طبیعت گسترش آمیز خود در اندک زمانی توسعه می‌یابد و به دیگران سرایت میکند و لذا بر روحانی و نماینده مذهبی واجب است که هر چه زودتر با این پلیدیها مبارزه کند و محل خود را از آنها پاک نماید. و اگر مبلغ دینی در این راه برای کار خود برنامه ای تهیه کند و پیوسته خود در فکر باشد و از دیگران مشورت نماید و از همه کمک بخواهد حتماً برای از بین بردن منکرات یا کاهش آنها موفق خواهد شد.

و این وظیفه مقدس یکی از واجب ترین خدمتهائی است که بر روحانی لازم است هر چه زودتر به آن قیام کند زیرا زدودن منکرات پیش از هر چیز خدمتی است اسلامی و پس از آن هیت عظیمی از روحانی در دل مردم جای گزین مینماید و موجب توجه بیشتر به او و راهنمائی های او میشود و در نتیجه اجتماع را از کجروی و لغزش در امان خواهد داشت.

۴۳ خدمات اسلامی

بر روحانی لازم است که خود را چون سربازی آماده به خدمت برای کارهای اسلامی قرار دهد ... همیشه برای قضاوت میان مردم و اصلاح کارهای آنان و مواظبت بر نماز جماعت در هر سه وقت اگر چه مأمومین کم باشند و حضور یافتن در جشنهای مذهبی و غیره مهیا باشد. زیرا شعائر و ظواهر بزرگی در جلب مردم بسوی اسلام دارد، و باید در این راه تبلیغات دامنه دار و وسیعی بنماید. و مخفی نیست که این کار دعوت بسوی خویشتن نیست بلکه دعوت مردم به اسلام ... مردم را بخواند تا در نزاعهای خود از قضاوتهای اسلامی او بهره گیرند و آنان را به نماز جماعت خود دعوت کنند و برای حضور در جشنهای مذهبی تشویق و دعوت نماید و بداند که پیامبر اسلام (صلی الله علیه و آله) و ائمه طاهرین (علیهم السلام) همواره مردم را بسوی خود میخواندند نه از روی خود پسندی و العیاذ بالله بلکه برای دعوت آنان بسوی اسلام و هدایت و راهنمائی ایشان. و همیشه رفتار پیامبر و امامان درسی برای جانشینان آنان یعنی علماء میباشند: ولذا بر روحانی لازم است که با نیت پاک در این راه مقدس از رهبران خود پیروی کند.

۴۴ قانون

یکی از بزرگترین بدبختیهای که مسلمانان دچار آن گشته اند، قوانین اسلامی میباشد: خداوند متعال میفرماید. و آنکس که چنین گفت. من همانند آنچه خدا نازل کرد فرو خواهم آورد..

و شرم آورتر اینکه قانونگذاران به همین ادعا اکتفا نکرده بلکه پا را فراتر گذاردند و چنین گفتند که. ما بهتر از آنچه خدا نازل کرده است فرود خواهیم آورد.

در این میان بر مبلغ و نماینده مذهبی واجب است که برای جلوگیری از گسترش و ازدیاد قوانین ضد اسلامی کوشش بی دریغ نماید، و بوسیله یاد آوری دستگاه های حکومتی و نمایان ساختن اشتباهات و لغزشهای آن قوانین و بیدار نمودن مسلمانان نسبت به این فاجعه هولناک و تألیف کتابها و نوشتن مقاله هائی درباره زیان قوانین ضد اسلامی و خلاصه با تمام وسائل ممکن برای لغو و برچیدن آنها کوشش نماید.

و من فکر میکنم اگر فقط صد نفر از علما و مبلغین مخلص و فداکار و دانشمند برای لغو و برچیدن قوانین ضد اسلامی و تبدیل آنها به قوانین اسلامی قیام کنند، و بی شک در کمتر از ده سال به این هدف والا که بزرگترین خدمت به اسلام و مسلمین است خواهند

رسید.

۴۵ جهاد

روحیه جهاد و مبارزه، صفتی است و ویژه که گاهی در ملتی وجود دارد و گاهی از آن برخوردار نیست. این روحیه، در واقع معیار پیشرفت و تعالی ملتها می‌باشد.

و هر اندازه یک ملت بیشتر و عالی تر پایبند این خصلت عظیم باشد، سریعتر و عمیقتر بسوی ترقی گام برخواهد داشت و هر ملتی که از این روحیه سازنده جدا گردد، بی شک کارش به انحطاط و زوال خواهد انجامید تا آنجا که حتی تاریخ هم یادی از آن نخواهد کرد.

مسلمانان از هنگام بعثت تا قریب یک قرن دارای چنین روحیه ای بودند و پس از گذشت زمان، غرب بکمک حکمرانان نادان مسلمان بی دریغ کوشش کرد تا بالاخره این روح پر خروش را خاموش ساخت، بحدی که اکنون جزو عدمها و نیستها شمرده میشود.

و لذا یکی از ضروری ترین کارهای روحانی اینست که در محل سکونت و تبلیغ خود بوسیله سخنرانی و نوشتن و ارشاد و راهنمایی و کردار خود و هر وسیله دیگر اینروح بزرگ را در مردم تازه کند و آنان را با روح جهاد پرورش دهد.

و منظور ما از جهاد همان معنی وسیع آن است که نخست با ارشاد و موعظه و امر بمعروف آغاز می گردد و بمیدانهای مبارزه جنگ پایان می پذیرد. خداوند متعال می فرماید: چه شده است که شما در راه خدا و برای نجات ستمدگان و ضعفا نمی‌جنگید؟؟ آری ... مبارزه و جهاد اسلامی برای تحقق بخشیدن به این دو هدف بزرگ است:

نخست: بر پا داشتن حکم خدای متعال در روی زمین

و دیگر: نجات و رهائی بخشیدن در ماندگان و ضعفا از دست جباران ستمگر و مستعمرین استعمارگر...

۴۶ مسلمانان جهان

بر روحانی و نماینده مذهبی لازم است که همواره بر دگرگونیها و احوال جهان آگاه باشد و از تمام جنبشها و اهداف و فعالیتهای گروههای مختلف جهان اطلاع داشته باشد. و بخصوص گروههای مختلف جهان آگاهی کامل داشته باشد تا خود را واقعینانه برای خدمت بمسلمانان در تمام کارها و مشکلات آنان آماده ساخته و در حد امکان خود در مصائب و مشکلات آنان با تلگراف و وساطت یا ملاقات با سفرا و فرستادن کمکهای گوناگون یا تحریک و تشویق نیروهای محل خود برای کمک بمسلمانان مصیبت زده و ستمدیده و بالاخره با تمام وسائل در غم و شادی با آنان شریک باشد.

او باید همیشه با جهان و بویژه با مسلمانان هر کشور در تماس دائم باشد تا در وقت لزوم و بهر وسیله ای برای کمک و پشتیبانی آنان کوشش نماید و اگر چه این کوششها نسبت به جهان بزرگ کوچک می نماید لیکن حتماً فوائد ارزشمندی برای ستمدگان و مصیبت زدگان خواهد داشت.

۴۷ حل مشکلات مردم

بر روحانی و نماینده مذهبی لازمست خود را وقف حل مشکلات مردم و رسیدگی به کارهای آنان نماید. نخست باید دانست که عالم و مبلغ مذهبی برای دین و دنیا هر دو بوجود آمده است و دیگر اینکه همیشه مردم گرد آن کسی جمع میشوند که مشکلات آنان را حل و فصل نماید و لذا در احادیث متواتر اصرار و تأکید فراوان شده است که حوائج مردم را بر آورید.

و چون که مبلغ و نماینده مذهبی ببرکت دین تسلط و نفوذ بیشتری در اجتماع دارد، بر او واجب است که در مقابل این نعمت شکر گذار باشد. و یکی از انواع شکر گذاری این نعمت، قضای حوائج و برآوردن نیازهای مردم و حل مشکلات و نجات آنان از بلاها و مصیبتها میباشد.

خداوند متعال در قرآن می‌فرماید: ای آل داود با کردار خویش شکر گزاری نمایید. زیرا شکر گزاری علاوه بر قلب و زبان به اعضا و جوارح دیگر وابسته است.

و شکی نیست که اگر مبلغ و نماینده مذهبی در حل مشکلات مردم قیام کند، مردم ببرکت آن گرد اسلام جمع خواهند شد و این وسیله برای خدمت و رسیدن به هدف که همانا ترویج دین و نشر شریعت مقدس و جای گزین نمودن اسلام در دل مردم خواهد گردید.

۴۸ تکثیر مبلغین و ائمه جماعت

بر عالم و روحانی لازم است هر اندزه که می‌تواند پیشنمازان و مبلغین دین را در شهر خود و دهات اطراف آن زیاد نماید تا بدین وسیله اسلام توسعه یابد و گناهان کاهش پذیرند. این خدمت بسیار آسان و مستلزم کوشش و زحمت زیادی از روحانی نخواهد بود زیرا رزق بدست خدای منان است و مردم همیشه گرد امام جماعت و مبلغ دین پس از مرور زمانی اندک جمع خواهند شد. و در حقیقت گسترش فعالیت تبلیغی بوسیله ازدیاد ائمه جماعت و مبلغین دینی بزرگترین نتایج دینی و دنیوی را برای روحانی خواهد داشت. چون هیچوقت درخت بدون ریشه نمی‌ایستد و ائمه جماعت و مبلغین در اطراف شهر و دهات و قصبات بمنزله ریشه های فعالیت تبلیغی عالم و مبلغ خواهند بود و در وقت لزوم جلوی دشمنان وی را گرفته و در راه جلب فوائد مادی و معنوی برای وی اقدام خواهند کرد.

۴۹ آسان نمودن راههای تبلیغ

یکی از وظائف مهم مبلغ و نماینده مذهبی این است که راههای تبلیغ و ارشاد دین را در محل خود آسان نماید. این کار بوسیله ایجاد مجالس برای مبلغین دین و سفارش مردم نسبت به آنان و تأسیس مساجد برای ائمه جماعت و مدارس برای طلاب علوم دینی و ایجاد موقوفاتی برای کارهای اسلامی و گشودن کتابخانه های اسلامی برای مطالعه کنندگان و تأسیس مراکز تألیف و انتشار و برقرار ارتباط مراکز علمی برای پذیرفتن دانشجویان دینی و حل مشکلات آنان تحقق خواهد یافت.

و باید دانست که گشودن راه برای مبلغین دین و اهل علم و حل مشکلات و بر طرف نمودن موانع از سر راه تبلیغات اسلامی، یکی از مهمترین وسائل پیشرفت اسلام و نشر احکام دین خواهد بود، و در ضمن بدین وسیله مبلغ دینی نزد مردم محبوب می‌گردد و توجه همگان را به خود جلب میکند، و این کمک شایانی برای تحقق بخشیدن به هدف و مقصد وی یعنی نشر تعالیم اسلام خواهد کرد.

بعلاوه؛ با توجه مردم سختی های کار مبلغ دینی کاهش می‌یابد و نیروی دستگاه تبلیغی و ارشادی وی در مقابل دشمنان دین و در هنگام بروز حوادث ناگوار و ناگهانی قوی تر خواهد شد.

۵۰ پسران و دختران

بر مبلغ و نماینده مذهبی لازم و ضروری است که برنامه های ویژه ای برای جوانان پسر و دختر وضع و اجرا نماید. چون قطع پیوندهای اجتماعی میان فرزند و والدین خود بر آن روشی که غرب ستمگر پیش گرفته است، بی شک سبب گم گشتگی و

پراکندگی و آشفتگی جوانان از دو جنس شده است. این روش غلط غربی کودکان را آقای خویش میسازد، در صورتیکه آنان هنوز پخته و با تجربه نشده اند و هرگز مصالح و مفاسد جامعه را نمی‌دانند، با این رهائی ستمگرانه و بعلت توجه جوانان به مطالعه کتابهای قهرمان سازد و بعلت راهنمائیهای منحرف کننده و اراداتی و بعلت گسترش وسائل فریبنده و کثیف و بعلت اینکه جوانان دارای خلاء فکری و وقت اضافی وسیعی هستند که با هر فتنهای پر میشود ... آری، بعلت همه اینها وضع چنین گشته است که جوانان وسیله ویرانی و از هم پاشیدگی جامعه‌ها شده اند و از عقیده پاک و اخلاق نیکو و کردار صحیح دور گشته اند بلکه بر عکس بسوی فساد و تباهی گرائیده اند.

با درک این حقیقت دردناک بر مبلغین و نمایندگان مذهبی واجب است این نیروی پراکنده و متلاشی را جمع کنند و آن را بسوی راه صحیح سوق داده و از نظر عقیده و اخلاق و کردار پاک گردانند.

برای تحقق بخشیدن به این هدف باید جوانان را گروه گروه در مساجد و مدارس و کتابخانه‌ها و حسینیه‌ها جمع آوری نمود و در جلسه های معین و مرتبی آنان را با فرهنگ اسلام آشنا ساخت و از گرداب هولناک فساد و بیکاری و ولگردی و بی هدفی نجات بخشید.

و پر واضح است که تنها تأسیس هیئت های دینی کافی نیست بلکه باید عملاً وارد میدان شد: عزبهای پسر را زن و دوشیزگان را شوهر دهن، برای بیکاران کار تهیه نمایند، به مستمندان آنان رسیدگی نمایند؛ و بالاخره اوقات فراغ آنان را با وسائل تفریحی مشروع پر کنند.

کما اینکه بر روحانیون لازم است که به دوشیزگان توجه شایانی نمایند و آنان را به عفت و پاکدامنی و حجاب باز گردانند و از انحراف و فساد و لامبالاتی و بی قیدی برهانند در این راه باید از برنامه های ویژه ای مانند تأسیس جلسه های زنانه و نشر مجلات دینی و پخش کتابهای سودمند و غیره کمک گرفت.

۵۱ وسائل جدید

بر مبلغ و نماینده مذهبی لازم است که از جدیدترین وسائل تبلیغی روز در راه ترویج اسلام و خدمت به مسلمانان و پیشرفت آنان در امور زندگی استفاده نماید.

رادیو، تلویزیون، سینما، تئاتر، مجله و روزنامه، و باشگاه و غیره از جمله وسائلی هستند که باید با برنامه های اسلامی صحیحی به کار افتند و از این راه اسلام و ارزشهای عالی انسانی نشر و پخش شوند.

و برخی گمان می‌کنند که نمی‌شود از این وسائل برای خدمت به اسلام استفاده کرد. این گروه ادعا می‌کنند که اگر برنامه های اسلامی در این وسائل نفوذ کند، مردم از آنها روگردان خواهند شد، ولی این گمان هرگز درست نیست، زیرا منظور ما این نیست که این وسائل مخصوص برنامه های دینی گردد بلکه باید دین هم سهمی وسیع از آنها داشته باشد، و بقیه سهام را به امور زنده و سازنده تخصیص دهند: مانند کشاورزی، تجارت، صنعت، آبادانی، فرهنگ، اقتصاد، مسائل اجتماعی، اخلاق، تعلیم و تربیت، ارتش، اختراعات و اکتشافات، فضا و علوم دیگر از قبیل هندسه و طب و نظم و غیره.

هدف اینست که این وسائل ارزشمند از محرمات و فساد پاک گردد و بجای ویرانگری سازندگی یابد و از آنها برای دنیا و آخرت استفاده شود.

۵۲ بدست آوردن نیرو

هر فردی که دارای پیروان و یارانی می‌باشد، احتیاج فراوانی به نیرو و قدرت دارد تا بوسیله آن یاران خویش را نگهدارد و

نیازمندیهای آنان را بر طرف سازد و از آنان دفاع کند. و نیز هر انسانی که عقیده و ایده خود را نشر دهد و دشمنان خویش را عقب زند و چونکه عالم و مبلغ دینی دارای عقیده و هدف و در عین حال یاران و پیروانی دارد: از هر جهت به نیرو نیازمند است. لذا یکی از کارهای واجب مبلغ دین بدست آوردن نیرو است. و در این باره خود باید بیاندیشد و برنامه ریزی کند. البته بدست آوردن نیرو و قدرت چندین راه دارد: از راه بزرگان شهر از راه رؤسای قبایل و ایلها در دهات، از راه دولت از راه طرفداری وسیع ملت از او و از راه تشکیل انجمنهای مذهبی که دارای افراد پاک و فداکار باشد.

و در حدیث آمده است که برای انسان، فقیه دانشمندی لازم است که او را راهنمایی کند و برای وی سفیه بی باکی ضروری است تا از او پشتیبانی کند.

با این مقدمه کوتاه، ضروری به نظر میرسد که انسان فعال؛ این گروهها را برای رضای خدا آماده نماید. زیرا هدف و انگیزه او از تمام این نیروها خدمت به اسلام و زدودن فساد و آلودگیهای اجتماعی است، البته در این باره باید توجه داشته باشد که موجب مفاسد اجتماعی یا زیانهای نگردد.

۵۳ رسیدگی بموقوفات

و بی شک عالم و مبلغ دین پول فراوانی را نیازمند است تا کارها و طرحهای اسلامی متعدد خود را بوسیله آن عملی سازد. و آن مقدار پولی را که به عنوان تبرع یا حقوق شرعی بدست میآورد هر اندازه باشد باز هم کم و غیر منظم است و لذا بر او لازم است که موقوفات پایداری تأسیس نماید تا بوسیله آن سود مداوم و پول فراوان تر و منظم تری بدست آورد.

البته باید چند موضوع را در نظر داشته باشد:

۱ مورد وقف را ملاحظه و دقت نماید تا هر چه بیشتر از تغییر و تبدیل دور باشد، و مخصوصاً توجه کند که نسل خود و نسل متولیان یا مردم دیگر نتوانند در آن تغییراتی بدهند.

۲ دقت کند تا وقف هر چه کمتر پول بخواهد و هر چه بیشتر سود عائد نماید.

بعنوان مثال: او میتواند خانه ای را به چهل هزار تومان خریداری کند و هر سال دو هزار تومان مثلاً از آن سود ببرد، در صورتیکه ممکن است مغازه ای را به بیست هزار تومان بخرد و هر سال همان دو هزار تومان را بدست آورد.

۳ وقف را گونه ای تأسیس نماید که بتواند آن را به مؤسسه های دیگری تغییر دهد و طوری باشد که از ربح آن بشود در کارهای مختلف استفاده کرد.

و چه بسا موقوفات در نظر بسیاری از مبلغین چیز بی اهمیتی جلوه کند لیکن اگر آن را بعنوان یک کل در نظر آوریم خواهیم دریافت که فوائد فراوانی بر آن مترتب است.

برای مثال: اگر فرض کنیم صد نماینده مذهبی هر کدام در عرض ده سال پنج خانه برای کارهای اسلامی وقف نمودند و چنین فرض کنیم که هر کدام از آن خانهها خرج در رفته و پس از مخارج تعمیر و غیره سالانه سه هزار تومان سود داشته باشد، نتیجه چنین خواهد شد که این گروه صد نفری برای طرحهای اسلامی و مخارج فقرا و غیره سالانه یک میلیون و پانصد هزار تومان خواهد داشت و این مبلغ بزرگی است.

البته ما در این محاسبه فرضی خود حداقل امکان را در نظر آوردیم، در صورتیکه نمایندگان مذهبی هر کشوری خیلی بیشتر از صد نفر می باشد و امکانات و نیروهای آنان بمراتب بیشتر از وقف نمودن پنج خانه می باشد. بخصوص اگر نمایندگان بانشاط و فعال باشند و اطمینان مردم را نسبت بخود جلب کنند. مردم موقوفات بسیاری برای آنان تأسیس خواهند نمود.

و نباید نماینده مذهبی در این باره بیاندیشد که ممکن است وقف خورده پایمال شود، بلکه به گفتار خدای بزرگ توجه نماید که:

(و کسیکه آن (قف) را پس از آنکه شنید تبدیل نماید پس گناهِش بر کسانی است که آن را دستخوش تغییر قرار میدهند) و بیشتر باید به این حقیقت توجه داشته باشد که تاکنون چه فوائد بزرگی حتی پس از خورده شدن مقدار زیادی از اوقاف عائد گردیده است و چه بسیار مسجد و مدرسه و حسینیه و مؤسسات مذهبی و کتابخانه و خانهٔ وقفی وجود دارد که مسلمانان در کشورهای اسلامی از آنها بهره برده و میبرند.

۵۴ آگاهی در کارها

و یکی از مهمترین اموری که مبلغ و نمایندهٔ مذهبی به آن نیازمند است؛ حزم و آگاهی کامل می‌باشد. حزم بمعنی توجه به تمام جوانب کار و سپس اقدام یا ترک آن می‌باشد. این صفت از عوامل پیروزی و همیشه شکست را فرسنگها از انسان دور می‌کند. و آگاهی و حزم پیش از آنکه یک حالت نفسانی شود نیاز فراوان به دانش و علم وسیع و مشورت همیشگی و عبرت‌گیری از کارهای گذشته و اندیشیدن بسیار دارد تا اشتباهات و پیروزیها و مصالح و مفاسد کار را به انسان هشدار دهد، و سپس آنچه باید ترک کند رها کرده و آنچه باید انجام دهد عملی سازد.

و در حدیث شریفی آمده است:

(مؤمن همیشه زرننگ و زیرک است)

شاعر عرب می‌گوید:

(آگاه‌ترین مردم آن کسی است که کاری را انجام ندهد مگر آنکه دربارهٔ عاقبت و پایان آن نیکو بیاندیشد)

و لذا بر مبلغ و نمایندهٔ مذهبی لازمست همیشه در کارهای خود فکر کند و بیاندیشد که چه چیزهایی ممکنست موجب پیشرفت اسلام و مسلمانان شود، او همیشه باید از دیگران مشورت کند و برای کارهای خود برنامه دقیق و سالم بریزد و کتابهایی را که آگاهی او را نسبت به همه چیز زیادتر می‌کند مطالعه نماید و از گذشته عبرت گیرد و سپس اقدام کند و برنامه‌های خود را عملی سازد... زیرا ما در تاریخ گذشته و معاصر افرادی را می‌یابیم که پیشرفت شگرفی کرده و بهدفعهای دور دست خود رسیدند گو اینکه در آغاز کار رسیدن به آن اهداف برای آنان غیر ممکن می‌نمود و پیشرفت آنان بعلت حزم و آگاهی کامل آنان بوده است. و همچنین افراد دیگری را می‌بینیم که بعلت دارا نبودن این صفت سازنده شکست نصیبتان گشت و از صحنه کار عقب نشینی کردند.

۵۵ توجه به زندگی رسول اکرم (صلی الله علیه و آله)

بر مبلغ و نمایندهٔ مذهبی که می‌خواهد وارد میدان کار و فعالیت شود و هدفش خدمت به اسلام است ضرورت دارد که با دقت هر چه تمامتر تاریخ زندگی رسول اکرم (صلی الله علیه و آله) را بخواند و از روشهای او در چگونگی اقدامات و کارهایش پیروی نماید.

تاریخ زندگی رسول اکرم (صلی الله علیه و آله) مملو از عبرتها و راهنمائیها و دلالتها می‌باشد. بعنوان مثال: در تاریخ میخوانیم که او با برخی از کفار برای بقای اسلام و مسلمین و بدست آوردن نیرو در مقابل نیروهای یکپارچهٔ کفاری که برای جنگ با مسلمین متحد شده بودند پیمان می‌بندد.

و همچنین می‌بینیم که قسمتی از پول دولت اسلامی را برای (المؤلفهٔ قلوبهم) یعنی کسانی که بوسیله پول دلهایشان بطرف اسلام میل میکند قرار داده است. و نیز او را می‌یابیم که چه سان نیروهای پنهان و خفته را در افراد آشکار میکند و گنجهای اندیشه و عقل را در آنان نمودار میسازد که در نتیجه از افراد عادی کارهای برجسته و بزرگی سر میزنند.

و نیز او را می‌بینیم هنگامیکه مشرکین مدینه را در محاصره اقتصادی قرار دادند، فرمان می‌دهد که به کاروانهای تجارت آنان حمله شود و بدین وسیله مکه را محاصره اقتصادی شدیدی قرار می‌دهد و پیمان شکنی آنان را جواب می‌دهد. ولی در عین حال ... او را در فتح مکه با قلبی آکنده از مهر و انسانیت می‌یابیم که سخت‌ترین دشمنان یعنی اهل مکه را مشمول عفو عمومی قرار می‌دهد و همین کار ثمره‌های نیکوئی برای اسلام و پیامبر بار می‌آورد. و هزاران مثال تعلیمی و ارشادی دیگر... و باید بدانیم که کتابخانه اسلامی نیاز مبرمی به تالیف کتابهایی دارد تا موارد عبرت و راهنمایی زندگی رسول اکرم (صلی الله علیه و آله) را بیان کند و آنچه را که در عصر حاضر بلکه در هر عصر و زمانی، میتوان از آن استفاده کرد بیان نماید.

۵۶ تقسیم بندی اوقاف

وقت انسان بسیار کوتاه و کم است و لذا اگر او با دقت کامل به اندازه وقتش توجه نکند، نتیجه فعالیتش کم خواهد شد. و در مقابل، اگر انسانی مراقب اوقات خود باشد و آنها را بر کارهای روزانه‌ای که باید انجام دهد تقسیم نماید نتایجی معجزه آسا در بر خواهد داشت.

و لذا بر مبلغ و نماینده مذهبی لازم است وقت خود را با دقت و نظم کامل تقسیم کند و برای هر کار نتیجه دارای وقت مناسب و لازمی را تعیین نماید ... وقتی برای تالیف و زمانی برای قضای حوائج مردم و حل مشکلات آنان و زمانی برای رسیدگی به کارهای تاسیس بنیادها و مؤسسات و وقتی برای نماز جماعت و وقتی برای وعظ و منبر و هنگامی برای درس و تدریس و غیره. البته باید وقتی را که برای کاری معین میکند، در بهترین و لازمترین جنبه‌های آن کار صرف نماید ... برای مثال: اگر زمانی را برای درس و مطالعه قرار داد، باید ببیند کدام درس و کدام کتاب را بهتر است بخواند؟ و سپس مشغول آن شود. و اگر وقتی را برای دید و بازدید تعیین نمود، باید بیاندیشد که مهمترین افرادی که اگر به دیدار آنان رود در برنامه‌هایش مفیدتر خواهد بود کدام هستند؟ و همچنین نسبت به کارهای دیگری که اوقات معینی را برای آنها قرار داده است.

۵۷ موضوعات جالب

سزاوار است که مبلغ دینی از داستانهای جالب و عبرت آفرین و امور اجتماعی و اخبار جهان و آیات و روایات در مجلس و منبر و تألیفات اجتماعی خود استفاده کامل بنماید، تا مردم توجه بیشتری به او کنند و موجب خستگی و نفرت آنان نشود در نتیجه کارش بجائی برسد که از گرد او پراکنده شوند و تنها پیرمردان و پیرزنان و کسانی که شعله نشاط و خروش در آنان خاموش گشته و تحریک از آنان سلب شده است در محضرش جمع شوند.

آری گونه‌ای نباشد که سطح رادیو و مجله و روزنامه و تلویزیون از سطح منبر و مجلس مبلغ دین بالاتر باشد، تا مردم آنها را بر مجالس دینی ترجیح دهند و در مبلغین و نمایندگان مذهبی کمبودهایی یابند و نظر آنان نسبت به دین منحرف گردد، و چنین گمان برند که دین بدرد دنیای آنان نمی‌خورد و بپندارد که دین به زندگی مردم کاری ندارد.

۵۸ توجه به آخرت

هیچ نوید دهنده و هشدار دهنده‌ای مانند آخرت انسان را تحت تأثیر عمیق خود قرار نمی‌دهد. و لذا قرآن حکیم توجه بسیار فراوانی به مسئله بهشت و جهنم نموده است و باید مبلغین نیز از روش قرآن در این مورد پیروی کنند باید از بهشت برای تشویق مردم به اعمال نیک و از جهنم برای برحذر داشتن از اعمال بد استفاده کنند.

زیرا این دو حقیقت بزرگترین مشوق انسان در استقامت و ادامه کارهای خوب می‌باشد، بخصوص اگر مبلغ در وصف آنها دقت

کند و از روشهای مؤثر سخنرانی استفاده نماید، و بکوشد تا در شنوندگان خود اثر عمیق گذارد.

برای مثال: اگر کسی روش تشویق تنها را در مورد جمع آوری اعانه برای کمک به یک مؤسسه خیر به بکار برد، نخواهد توانست بیش از دو هزار تومان جمع کند، ولی اگر تشویق قرآن یعنی استفاده از حقیقت بهشت و جهنم را به میان آورد، بی شک خواهد توانست بیست هزار تومان هم جمع آوری کند.

و اگر زیانهای مادی و دنیوی مشروبات الکلی را مثلاً برای مردم بازگو کند، بیش از پنج نفر از عادت نوشیدن شراب دست بر نخواهد داشت، لیکن اگر همراه آن کيفر و عذاب جهنم با زنجیرهای آتشین آن را یاد آور شود، صد نفر از این فساد دوری خواهند جست.

و لذا بر مبلغ و نماینده مذهبی لازم است تمرین کند و مقدار زیادی از آیات و روایات را در این باره حفظ کند و بر اصول روانشناسی آگاهی یابد تا بتواند بر دلها اثر گذارد و تا اعماق قلوب و عواطف نفوذ کند، و سپس آنها را در راه حق و نیکی سیر دهد و به انجام کارهای نیک و بزرگ وادار سازد.

۵۹ گزارش فعالیتها به پیشگاه امام زمان (عج الله)

یکی از ضروری ترین و لازم ترین کار اینست که روحانی در هر هفته یا در پایان هر ماه یا هر سه ماه یا شش ماه یکبار و سپس آخر هر سال خودش را مورد بازجویی و محاسبه قرار دهد. از خود بپرسد چه اندازه کار کرده است؟ و چه مقدار از برنامه های سازنده خود را عملی ساخته است؟ و چند نفر را هدایت کرده؟ و چند نفر را از گناه دور نموده؟ و چند بنیاد تأسیس کرده، و چقدر ساخته و پرداخته است؟ و برای مسلمانان چه فایده و سودی بیار آورده و اسلام با کارهای او چه اندازه به پیش رفته است؟ محاسبه و بازخواست یکی از امور تشویق کننده و سوق دهنده انسان بسوی پیشرفت می باشد... و اگر انسان بتواند در پایان هر محاسبه، گزارشی برای خود بنویسد و چنین نزد خود بیندیشد که باید این گزارش را حضور امام زمان حضرت مهدی (علیه السلام) که او را از طرفش نماینده شده است تسلیم کند؛ بهتر و سازنده تر خواهد گردید. و راستی اگر انسان این گزارشها را با دقت تهیه کند خودش از خویشتن خجالت خواهد کشید که چه اندازه کم کوشش کرده و چه مقدار کمی بهره برده است. و شاید همین بازخواستها او را بیش از پیش به کار و کوشش در راه اسلام وادار سازد.

۶۰ ریشه های اجتماع

برای هر اجتماعی ریشه هائی است و تمام افراد اجتماع مانند شاخه های کوچک و برگهای ریزی نسبت به آن ریشه ها می باشد و اگر انسانی که میخواهد اجتماع را اداره کند به آن ریشه ها توجه نماید خواهد توانست کارها را آن گونه که باید و میخواهد سیر دهد لیکن اگر توجه و عنایتی نسبت به آن ریشه ها نکند و فقط با نمودهای آشکار جامعه سر و کار داشته باشد دیری نمی یابد که کارش به سقوط میکشد و حتی وجود اجتماعی او هم به زاویه های فرسودگی و فراموشی سپرده خواهد شد.

برای مثال: افرادی هستند که گروههای اجتماعی همیشه گرد آنان جمع میشوند: یا برای آنکه رئیس قبیله هستند و یا بعلت آنکه از خانواده های اصیل و قدیمی شهر می باشند و با اینکه چون شاعر یا ادیب یا مطلع بر امور و کارها می باشند مکانت اجتماعی ای کسب کرده اند.

نماینده مذهبی و مبلغی که میخواهد برای اسلام خدمت کند و به تمام جنبه های یک شهر یا ده کار داشته باشد، برای آنکه بتواند شعائر دین را برپا کند و با پلیدیها و فساد مبارزه کند، باید خود را با چنین افراد پر نفوذ آشنا سازد و با آن نیک رفتاری کند و بوسیله پول و هدیه و بازدید و درستی و رفاقت با آنان پیوندی ببندد. و اگر این کار را نکنند بی شک خود میماند و گروهی از

پیرمردانی که از آنان نه برای پیشرفت دین و نه برای پیشرفت دنیا نفعی نخواهد برد.

و در زیارت جامعه آمده است.

(درود بر شما باد... ای سیاستمداران و اراده کنندگان عباد و بندگان خدا). و حقیقت چنین است که ائمه (علیهم السلام) رهبر ما هستند همانگونه که قرآن حکیم میفرماید:

(و برای شما به رسول خدا تاسی و پیروی نیکویی می باشد)

و آنچه که از حالات مراجع بزرگ و نمایندگان مذهبی و مبلغین که سهم بزرگی در اداره شهرهای خود و پیشبرد دین و اهل آن در محل خود دارند نمایان و آشکار است همین روش (نزدیکی با ریشه های اجتماع) است آنان همانگونه که به شاخه های مربوط اند با ریشه های جامعه نیز در تماس دائم می باشند.

البته... نباید مبلغ دین کاملاً بسوی آنان میل و توجه کند و شاخه ها و برگها را رها سازد، بلکه لازم است همانند آب فراوان ریشه ها را سیراب کند و شاخه ها و برگها را نیز آبیاری نماید.

۶۱ در مورد مراکز حساس

در هر اجتماعی مراکز حساسی وجود دارد که بوسیله آنها مبلغ دین میتواند بیشتر خدمت کند. و نماینده مذهبی و مبلغ دین چون میخواهد دنیا را آباد کند و مردم را به سعادت و آخرت راهنمایی نماید، به این مراکز حساس نیاز فراوانی دارد. و لذا لازم است به این مراکز توجه شود و آنها را از مردان نیک و خیر اندیش که به دنیا و آخرت مردم خدمت می کنند پر کند.

مثلاً: مدیر مدرسه مرکزیت حساسی دارد که میتواند بوسیله آن خدمت بزرگی نماید. و اگر این مرکز حساس رها شد و در نتیجه شخص ملحد یا فرصت طلب و منحرف یا سودپرستی آن را اشغال کرد، خدمتی که از این مرکز انتظار میرفت دیگر بدست نخواهد آمد. بلکه چه بسا ویرانگری و انحراف آن فزون تر گردد.

در صورتیکه اگر مبلغ دین توجه کاملی به این مسئله داشته باشد و همت ورزد تا این پست حساس در دست فرد مناسبی که ببندگان خدا و شهر آنان خدمت می کند برسد نتیجه های نیکویی در بر خواهد داشت. و همچنین نسبت به پست ها و خدمات دولتی و مراکز اجتماع دیگر مانند رئیس قبیله هنگامی که امر دائر شود که نیکو یا نیکوتر زمام را در دست گیرد یا در موقعی که نیکو با پلید رقابت نماید.

۶۲ بهره گیری از فرصتهای مناسب

اجتماع همیشه در سیر و جریان است، اگر نیکی بکار نیکو درو می کند اگر شر را غرس نماید شری دیگر نصیبش خواهد شد و شکی نیست که در این سیر و جریان چه مبلغ دین بخواهد و چه نخواهد افرادی پیشرفت می کنند لیکن اگر جریان اجتماع به گونه ای باشد که نیکان را همیشه مقدم بدارد اگر چنین باشد که مبلغ و نماینده مذهبی هر شهر یا دهی بتواند افراد نیکو را به پیش اندازد، بی شک خیر و نفعی برای همه در پیش خواهد بود.

ولی اگر نماینده مذهبی اوضاع و احوال را طوری یافت که امیدی برای پیشبرد مقاصد خویش در میان ندید، و پدیده هائی به او هشدار دادند که پلیدان و پستان در راه پیشرفت می باشند اینجا دیگر مصلحت اقتضا میکند که از فرصت استفاده کند نخست به آنان سلام و تعارف کند و تا حدودی که به دین یا دنیای او زیان نرساند با آنان مجامله کند تا هنگامی که به موقعیت دلخواه و بلند پایه خود برسد و زمام امور را بدست گیرد.

سپس با آنان دشمنی نورزد یا اگر با آنان دشمن بود عداوت خود را نمایان نسازد. زیرا غالباً مجامله با دشمنان از حدت و شدت

عداوت می‌کاهد یکی از حکما گفته است هنگامیکه میبینی دشمن نفاق و دورویی نشان می‌دهد؛ دشمنیت را نمایان مساز زیرا او منافق و دورو بماند و در ظاهر دوست تو باشد بهتر است از اینکه آشکارا با او اظهار عداوت کنی تا او نیز هم در ظاهر و هم در باطن با تو به مبارزه بایستد.

۶۳ بهترین روشها

برای هر کدام از گرفتن و سود بردن یا دادن و از خود مایه گذاشتن و برای تأسیس و راه انداختن امور روش هائی است که برخی از آنها زیان آور و برخی نیکو میباشد و نیکوی آن گاهی خوب و گاهی خوب تر است.

در این میان بر مبلغ دینی که هدفش خدمت به اسلام است لازم می‌آید که در کارهایش از بهترین روشها و نیکوترین راهها استفاده کند.

برای نمونه: هنگامیکه منکری را می‌بیند و میداند که اگر با آن برخورد کند اثری نخواهد داشت، در این جا برخورد با آن منکر و گناه روشی زیان آور می‌باشد.

لیکن اگر کمی فکر کرد و دانست که اگر دوست آن گناهکار را واسطه ای برای هدایت او قرار دهد از آن گناه دست بر خواهد داشت ولی با مبلغین دین سر دشمنی خواهد گزارد این روش خوبی خواهد بود لیکن اگر کمی دقت بیشتری کند و باین نتیجه رسد که اگر بدون اطلاع دیگران با بعضی از مقامات تماس بگیرد و از آنان بخواهد که آن منکر را برچیند، آنان اجابت خواهند کرد و در این میان غافل آن منکر هم به محرک و مسبب امر پی نخواهد برد. این روش بهتر و خوب تر خواهد بود و لازم است که مبلغ از آن پیروی کند.

و همچنین نسبت بکارهای دیگر مثلاً ... اگر مبلغ و نماینده مذهبی بخواهد وساطتی کند تا زندانی بی گناهی را آزاد کنند ولی بداند که این وساطت موجب خواهد شد که مقامات از او چیزی را توقع می‌نمایند که بعلت ضرر دنیوی یا اخروی نخواهد توانست آن را انجام دهد، بیشک وساطت او به صلاح نیست لیکن اگر بداند که میانجیگری یکی از محترمین شهر مؤثر واقع خواهد شد و در مقابل توقعی از شخص مبلغ نخواهند داشت در اینجا راه و روش بهتر همین خواهد گردید و همچنین در کارها و فعالیت‌های دیگر.

۶۴ برتری بنیادهای اسلامی

بی شک در هر شهر یا کشوری گروهها یا مؤسسات بی طرف یا دشمن اسلام وجود دارد، چه در سطح فرهنگی یا بهداشتی و چه در سطحهای اجتماعی دیگر. مثلاً از مراکز بی طرف مدرسه های دولتی یا مؤسسات بی طرف دیگر و از بنیادهای دشمن مؤسسات مسیحی و خارجی و درمانگاههای تبلیغی و تبشیری آنان را میتوان نام برد.

در این مورد بر مبلغ و نماینده مذهبی لازم است که بکوشد تا اسلام در تمام سطحهای اجتماعی بر تمام گروهها و سطح های دیگر برتری یابد ... هنگامیکه مدرسه ای میسازد سعی کند به بهترین طرز و با نیکو ترین وسائل و بهترین آموزگار باشد. و همچنین در تأسیس درمانگاه یا مؤسسات خیریه دیگر.

این کار گرچه سعی و کوشش فراوانی از انسان می‌خواهد، لیکن در پایان فوائد چشمگیری برای اسلام و مسلمانان در بر خواهد داشت و نتیجه چنین خواهد شد: مدارس او دانش آموزانی به جامعه تحویل خواهد داد که با بهترین وجه ممکن در نظم و فرهنگ تربیت شده اند و فائده دیگر آن اینست که مردم برتری اسلام و قدرتش را بر آنچه دیگران نمی‌توانند از نزدیک خواهند یافت و توجه بیشتری بمرکز دینی خواهند نمود.

و این نتایج شکوهمند باعث می‌شود و مردم به اسلام با نظر بزرگداشت و احترام بنگرند و بیش از پیش گرد آن جمع شوند تا هم آخرتشان معمور و آباد گردد.

۶۵ یک دستگاه سازنده و کامل

روحانی و مبلغ دین باید از وجود خود یک دستگاه سازنده و کامل اسلامی بسازد. او باید با تمام نیروها و امکانات خود برای پیشبرد اسلام و مسلمانان بکوشد. دقیقه ای از عمر خود، ریالی از پول خود، نیروی کمی از نیروی های خود را در جایی جز خدمت به اسلام صرف نکنند.

حتی اگر در حال سفر و سیاحت باشد بی کار ننشیند بلکه با همراه خود مشغول صحبت شود و اگر همراهی نداشت کتابی را بگیرد و مطالعه کند و اگر کتابی نیافت محفوظات خود را بخواند و تکرار کند تا ملکه حفظ او نیرومند شود و اگر محفوظاتی هم به خاطرش نیامد، مغز خود را بکار اندازد و برای بدست آوردن روشهای نوین و بهتر در راه ساختن آینده ای زیباتر برای اسلام و مسلمین به فکر فرو رود...

آری ... روحانی باید مانند پنکه ای باشد که شب و روز روشن است و بدون خستگی و توقف مشغول فعالیت و چرخیدن می‌باشد. و باید دانست که اگر کسی مدتی بر این حالت ادامه دهد ملکه او خواهد گشت تا آنجا که اگر بخواهد آن را ترک و رها کند بوحشت خواهد افتاد ... زیرا در صورت بوجود آمدن آن ملکه والا خدمت و کار برای انسان فعالیتی خود کار خواهد شد و هیچ زحمت و خستگی و آزرده‌گی و ملالی برایش بوجود نخواهد آورد، و چنین افرادی هستند که کارهایشان پر تولید و پر نتیجه خواهد گردید.

میگویند علامه حلی (رحمه الله) در حال خوردن غذا هم تألیف می‌کرد زیرا بعضی از خدمتگذاران او در دهانش لقمه های غذا میگذارد و او خود مشغول تألیف و نوشتن میشد و لقمه‌ها را با دستش نمی‌گرفت تا او را از گرفتن قلم و نوشتن باز دارد! و نیز او بوده است که در سفر روی الاغ خود هم مینگاشته است و لذا تالیفات علامه حلی را که می‌شمردند به بیش از هزار جلد کتاب میرساند و این عددی است بسیار بزرگ و شگفت آور!

۶۶ پاکیزگی و آلودگیها

یکی از مهمترین اموری که باید مبلغین دینی به آن توجه داشته باشند اینست که از اموری که موجب نفرت و انزجار مردم میگردد، حتی اگر نفرت و آزرده‌گی کمی را موجب شود، خود را پاک سازند زیرا نفرت و آزرده‌گی مردم از مبلغ باعث شکست وی و نرسیدنش به هدف و مقصد خواهد شد.

او نباید در وقتیکه سیر یا تره یا پیاز خورده است میان مردم رود و نباید لباس و بدن و فرش خانه اش کثیف و چرکین باشند و یا بعلت عرق کردن یا استفاده از صابون بدبوئی بوی کریهی داشته باشد. او باید همیشه مواظب نظافت و پاکیزگی دندانها و شانہ کردن ریش و عطر زدن باشد عمامه اش معتدل باشد نه خیلی بزرگ و نه بسیار کوچک.

هنگامیکه چیزی مخرد و یا اگر بخواهد چیزی را بفروشد زیاد از اندازه در معامله و چانه زدن دقت نکند تا از هیبت و وقارش کاسته شود با مردم در نزاع و جدال گر چه حق با او باشد وارد نشود و به زیبایی خود و اشیائی که به او وابسته اند توجه کند.

در حدیث شریفی آمده است که: خداوند زیباست (یعنی اعمالش زیبا و نیکو هستند) و زیبایی را دوست دارد اما متأسفانه در اثر غفلت بعضی از روحانیون از این امور برخی از مردم درباره روحانیت گمانها برده اند و چنین پنداشته اند که دین برای مرگ آفریده شده است نه برای زندگی.

و اگر ما زندگی سراسر افتخار حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله) را بخوانیم خواهیم دانست که تا چه اندازه آن رهبر بزرگ در پاکیزگی و ظرافت و زیبایی خود دقت میکرد و آنگاه خواهیم یافت که کردار بعضی از اهل علم، نیکو و پسندیده نیست. بطور خلاصه: روحانی باید دقت هر چه تمامتر بنماید تا در نظافت و زیبایی نمونه برتری برای مردم باشد تا بدین وسیله مردم از او پراکنده نشوند و گمان نبرند که اسلام به این جنبه های زندگی توجهی ندارد یا ببیند که در افراد غیر مسلمان و علمای آنان نظافت و زیبایی و نظم بیشتری به چشم میخورد و بهمین علت بسوی آنان میل کنند و وبال این انحراف بر مسلمانان بماند. و پس از خود، روحانی باید به نظافت مسلمانان و زیبایی و نظم آنان اهمیت ورزد، نظافت شهر یا ده، زیبایی آن با ساختن پارکها و عمارتهای مرتب و خیابانهای اسفالت شده و پهن و امور بسیار دیگر... تا بدین وسیله مظاهر بلاد اسلامی و بخصوص مظاهر مسلمانان آنگونه که اسلام فرمان داده است باشد، این دقتها و سفارشات در روایات متواتری که در کتابهای طهارت و احیاء اموات و کتابهای دیگری که درباره آداب اسلامی میباشد ذکر شده است.

و چونکه مردم از مبلغ و نماینده مذهبی اطاعت میکنند و به سخنان او گوش فرامیدهند، بیش از دیگران خواهد توانست اثر بزرگی در این جنبه از زندگی مردم بگذارد، بخصوص اگر خود نیز با آنان درباره این امور پرسش و مشورت کند.

۶۷ نشاط و خروش

بر مبلغ و نماینده مذهبی سزاوار است که همواره با نشاط و پر جوش و پر خروش باشد و در تمام جنبه های زندگی... در تعلیم و تربیت و در تزکیه و پرورش و در تأسیس و کار، شبانه روز فعالیت کند و همیشه با نشاط جلوه نماید. و بر او لازم است که مردم را نیز همواره به نشاط و فعالیت پی گیر دعوت کند، تا ملت اسلام فهمیده و روشن و وظیفه شناس بار آید و هرگز از سازندگی و کار و فعالیت و تأسیس و کوشش خسته نشود. در دعاهای ماه مبارک رمضان از خداوند میخواهیم که نشاط و شادابی نصیبمان کند، و در دعای مکارم الاخلاق امام سجاد (علیه السلام) میفرماید:

«خداوندا هنگامی که خسته و معلول میشوم نیرومند ترین قوتهای خود را در من قرار ده».

و نشاط و همت همیشگی میتواند مسلمانان را مستحق پیشرفت سازد لیکن اگر وضع به همین منوال بماند و کفار با این کوشش پیگرد و هولناک خود که تمام میدانهای عمل فعالیت میکنند اگر مسلمانان بر تنبلی و رکورد خود بمانند، هرگز نخواهد توانست پیشرفتی نموده یا سعادت گذشته خود را دیگر بار بدست آورند.

۶۸ محکم کاری

یکی از عوامل پیشرفت و ترقی، اتقان و محکم کاری در تمام کارها می باشد.

محکم کاری در ساختمان و در نظم و در نقل و تألیف و غیره... و بر مبلغ و نماینده مذهبی است که در تمام کارها از این صفت برخوردار باشد. درس و مطالعه خود و تعلیم شاگردان و تربیت مردم و هر کاری را که انجام میدهد کامل و متقن تمام کند، و مردم را نیز وا دارد تا این صفت سازنده را دارا شوند.

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله) هنگامیکه آجرهای قبری را با دقت عجیبی می چید فرمود:

(خداوند رحمت کند کسی را که کاری را با دقت و کمال انجام دهد)

یعنی حتی ترتیب و چیدن آجرهای داخلی قبر هم باید با اتقان انجام پذیرد، در حالیکه این چیزی است که پس از چند لحظه در زیر خاک پنهان خواهد شد و اصولاً برای مرگ ساخته میشود نه برای زندگی و پس از چند روز بدنی که این سنگها بترتیب دقیق روی

آن چیده شده اند پوسیده خواهد شد ... پس چه رسد به آنچه که به زندگی مربوط است از قبیل ساختمان و پیشرفت و عمران؟ و اتقان و محکم کاری حالتی است که اگر فردی مدتی بر آن مداومت ورزد ملکه خود کاری خواهد گردید که انسان با طبیعت خود و بدون نیاز به زحمت و مشقت آن را عملی می‌سازد، و لذا یکی از وظائف روحانی اینست که خود را به این صفت عادت دهد و پیروان خویش را بر آن پرورش دهد تا از کسانی باشد که در پیشبرد کشورهای اسلامی و بازگرداندن سروری مسلمانان سهمی داشته است.

۶۹ رسیدگی به شهرها و دهات

بر مبلغ و نماینده مذهبی لازم است که همیشه از دولت بخواهد تا به شهر یا ده محل سکونت او توجه کند و آن را از نظر آبادانی و زیبایی و جبران کمبودها و پیشبرد همه جانبه آن تکمیل نماید.

اگر در شهر یا ده او درمانگاه یا بیمارستان، مستراحهای عمومی، صندوقهای پست، ایستگاه راه آهن؛ وسائل نقلیه و یا آب و برق و غیره وجود ندارد، با اصرار و سماجت از دستگاههای دولتی بخواهد که این نیازمندیها را برآورده و شهر یا ده را کامل کنند، و اگر شهرش خراب یا کثیف باشد یا خیابانها و راههای بی اسفالت باشد و یا اینکه اماکنی برای جمع آوری خاکروبه و یا زباله دان نداشته باشد و یا در شهر یا در اطراف آن آبهای آلوده و کثیفی بوده باشد با اصرار هر چه بیشتر از مقامات مربوطه بخواهد که آنها را مرتفع سازند.

و اگر شهر محل سکونتش به کارگاه یا کارخانه یا چاپخانه و یا مؤسسات دیگر نیاز دارد از دولت بخواهد که در تهیه آنها کوشش نماید و همچنین هر چیز دیگری که یک شهر یا ده به آن نیاز دارد، زیرا اسلام دین زندگی و رفاه است. خداوند در قرآن حکیم میفرماید:

(ای گروهی که ایمان آورده اید! دعوت خدا و رسولش را استجابت کنید ... آنگاه که شما را به چیزی میخواند که زنده تان میگرداند).

علاوه بر این، درخواست این امور و انجام آنها موجب توجه بیشتر مردم به اسلام میشود؛ زیرا مردم گرد کسی جمع میشوند که نیازمندیهای آنان را بر طرف کند و پیشرفت و ترقی را برای شهرشان بخواهد. و اگر در اسلام چنین دینی را یافتند دور پرچم آن جمع میشوند ... و این خود در پیشبرد هدف مبلغی که خود را وقف خدمت به اسلام و مسلمین کرده است کمک شایانی می‌نماید.

۷۰ اقامه شعائر و مستحبات

بر مبلغ دین لازم است که نسبت به مظاهر مستحب دین که باعث اعتقاد مردم به خدا و تمسک و گرویدن آنان به دین میگردد توجه فراوانی بنماید. مراکز اذان را در شهر خود به اندازه ای که همگان بشنوند گسترش دهد. و اگر شهر بسیار بزرگ باشد و به اذان گویان متعددی نیازمند است، در هر گوشه ای از شهر مؤذنی را مأمور اذان گفتن نماید تا همه با این شعار اسلامی به خدا توجه کنند.

و نیز توجه فراوانی به برگزاری مناجاتهای سحر بکنند و در تمام شبهای سال کسانی را وا دارد که صدای مناجات را در دل شب بگوش مردم برسانند؛ زیرا ندای مناجات قلبها را روشن و بیدار میسازد و مردم را به خدا نزدیک مینماید.

و صبح روزهای جمعه دعای ندبه و عصر آن دعای سمات و شب آن دعای کمیل و دعاهاى مخصوص ماهها بخصوص دعای ماه مبارک رمضان را بخواند، و توجه داشته باشد که هر مسجدی هیئتها و مجالس (زنانه و مردانه) برای تعلیم قرآن و تدریس مسائل دینی و اخلاق و آداب اسلامی داشته باشد. و کارهای تبلیغی دیگری که در صفحات قبل نیز اشاره ای بآنها شد.

۷۱ مشورت

بر عالم و مبلغ دین لازم است همیشه با همکاران و پیروانی که بر اسرار و امور او آگاه هستند مشورت نماید زیرا انسان هر اندازه که دانشمند و متوجه به کارها باشد؛ بی شک نسبت به امور فراوانی اطلاع ندارد و همیشه چیزهایی بر او مخفی می‌ماند. مشورت نقاب را از چهره پوشیده آن رازها بر میدارد و در نتیجه کارهای پر منفعت تر و رسیدن به هدف سریعتر خواهد گردید. علاوه بر اینکه مشورت کردن روح تواضع و بحث مستدل را در انسان زنده میکند و روحانی در کارها و اهدافش به باین موضوع نیازمند می‌باشد. زیرا کسی که با روح تواضع درباره مسئله ای تحقیق کند، چیزهایی دستگیرش خواهد شد که با روح تکبر هرگز به آنها نخواهد رسید. و همچنین کسی که مسائل را با بحثهای مستدل با دیگران مورد آزمایش قرار دهد زودتر از آنکس که بمجرد نمایان شدن نیکی و مناسبت کاری بدان اقدام کند به حقیقت خواهد رسید. و فردی که همواره مشورت میکند سود فراوانی خواهد برد، زیرا اگر کار یا طرحش صحیح باشد پیروان و مدافعین و تأیید کنندگانی خواهد یافت و اگر اشتباه باشد، آنانکه رای داده اند سنگینی مسئولیت آن را به دوش خواهند کشید.

۷۲ نیروها

هر اندازه در اجتماع پیشرفت و نشاط و استفاده از نیروها حاکم باشد باز هم نیروهای مخفی و خفته بشماری که صلاحیت بروز و سپس پیشبرد اجتماع را دارند وجود دارد، و بر عالم و مبلغ دین است که این نیروهای پنهان را از مخفیگاه های خود بیرون کشد و از آنها برای پیشرفت کارهایش استفاده کند.

بعنوان مثال: اگر در شهری هزار خانه باشد و همه از طبقه متوسط اجتماع باشند، حتماً و دست کم خمس شرعی پولهای آنان دویست هزار تومان خواهد شد هر خانه ای دویست تومان، و اگر نماینده ای بتواند این مبلغ را بدست آورد بی درنگ خواهد توانست تمام طرحهای اسلامی خود را پیاده کند و نیازمندیهای مستمندان را بر طرف سازد در صورتی که اگر او از این نیرو نتوانست استفاده کامل ببرد و این مقدار پول را بدست نیاورد؛ شاید بتواند فقط یک دهم کارهای خود را انجام دهد.

و همچنین نسبت به برانگیختن نیروهای انسانی و تأسیس بنیادهای اجتماعی و رهبری جنبه های دینی مردم. زیرا اگر مبلغ (برای خدا) مشغول تأسیس و کار شود متبرعان و افراد نیکو کار از هر طرف بسوی او روی خواهند آورد در صورتیکه اگر کاری را انجام ندهد کسی ولو یک تومان به او نخواهد داد. و همچنین اگر هیئتی برای جوانان تأسیس کرد، طبقه جوان بسوی هیئت روی خواهند آورد و بدین وسیله هم دنیا و هم آخرت آنان نیکو خواهد گشت در صورتی که اگر همین هیئت را تأسیس نکند، جوانان از این فیض بزرگ محروم خواهند شد، و نیروهای خود را در جای دیگری صرف خواهند کرد. و واضح است که استفاده و بهره گیری از نیروها نیازمند شناسائی افراد و موقعیتها و فن مدیریت می‌باشد. و بر مبلغ و نماینده مذهبی است که این مقدمات را برای رسیدن به هدف آماده سازد تا بتواند بیشتر به اسلام و مسلمانان خدمت نماید.

۷۳ دعا و صدقه و توجه

در آیه کریمه قرآن آمده است:

(بدرستیکه ابراهیم بسیار (اواه) است).

در تفسیر، اواه را بمعنی دعا و راز و نیاز با خدا معنی کرده اند و در حدیث است که:

خداوند کسی را که با اصرار و سماجت از خدا چیزی بخواهد دوست دارد.

و در حدیث دیگری آمده است که:

صدقه بلائی را که قطعی شده است دفع میکند).

و با در نظر گرفتن اینکه ما عقیده مندیم که امام زمان (علیه السلام) تنها امام زنده و حاضری است که ما گروه اهل علم زیر پرچم شریف او و بنام وی کار می‌کنیم و از سهم او در ضمن خمس (سهم امام) تصرف می‌کنیم و لذا دستور یافته ایم که در کارهایمان به او توجه داشته باشیم.

و بعلت اینکه روحانی و نماینده مذهبی بخصوص در این زمان در شدید ترین مبارزه های خود با نیروهای شر و فساد درگیر است، بر او واجب است که بسیار دعا کند و صدقه بدهد و همیشه توجه داشته باشد و از حضرت حجت امام زمان (عجل الله فرجه) کمک و یاری بخواهد.

و اگر کسی به این سفارشهای سه گانه عمل کند، عجیب ترین نتیجه‌ها را خواهد دید و نیکو ترین توفیق‌ها را خواهید یافت. و بد نیست در اینجا مشکلی را نیز بازگو کرده و حل کنیم، سؤال از این قرار است. اگر راستی برای این اموری که ذکر شد اثری هست، پس چرا مسلمانان عقب ماندند و کسانی که عقیده ای به این کارها ندارند مانند غرب و شرق پیشرفت کردند؟ جوابش بسیار ساده و آسان است: هم ملت‌های مسلمان و هم ملت‌های غیر مسلمان در این زمان در مشکلات پیچیده و سختی فرو رفته اند. آیا سه جنگ جهانی در کمتر از یک قرن دو تای آن سپری گشته و سومی جهان را با جنگ‌های موضعی وحشتناکی میلرزاند از سخت ترین و شدید ترین مشکلات که سابقه نداشته است نیست؟ آیا مرض‌های روز افزون و پراکنده گیها و آشفته گیها و بهرانه‌های دائم یکی از سهمگین ترین گرفتاریهائی نیستند که بشر در این قرن دچار آن گشته است پس، آنان نیز به مشکلاتی سخت تر دچار شده اند.

و اما عقب ماندگی و تاخر مسلمانان در حالیکه دعا و صدقه و توجه از ایشان است؟ جوابش چنین است ... مسلمانان یا برخی از آنان تنها به این جزء چسبیده اند، در صورتیکه این سه عامل جزئی از کار می‌باشد، و جزء دیگر یعنی فعالیت و کوشش را مسلمانان رها کرده اند. و پر واضح است که نتیجه هر کاری همیشه بر تمام اجزاء سازنده آن مترتب است.

در قرآن حکیم آمده است: (و اگر دعاهای شما نبود و شما بدعا توجه نمی‌کردید، خدا چه توجهی ممکن بود به شما بنماید؟) و نیز میفرماید: (برای مقابله با دشمن هر آنچه نیرو میتوانید ذخیره کنید).

و نیز فرموده است: بگو ای پیامبر کوشش و عمل کنید)

و نیز فرموده است: (کسیکه مثقال ذره ای کار خوب انجام دهد نتیجه آن را خواهد دید و کسیکه مثقال ذره ای کار بد انجام دهد حاصل آن را خواهد یافت)

و سپس ... همان گونه که مبلغ دین خود را باید بدعا و صدقه و توجه وا دارد؛ باید مردم را نیز با اینوسیلها با جدیت و اهتمام راهنمایی کند.

۷۴ مجلس مبلغ دین

مبلغ دین و نماینده مذهبی باید توجه زیادی داشته باشد که مجلس وی از جمله (مجالس الباطلین) و جلسه های بیکاران و بیهودگران نباشد. و چنان نباشد که حرمتها در آن هتک شود حتی اگر وجه شرعی ای برای آن تراشیده و از موارد استثنائی غیبت هم باشد، چون مجالس بیهوده چه غیبت در آن باشد و چه نباشد دو ضرر خواهد داشت:

۱ نیروی فروانی از وقت و غیره بهدر میرود، و این زیان را هنگامی درک می‌کنیم که دقت و ارزش وقت را بدانیم.

فرض کنید یک جلسه هر روز سه ساعت بطول انجامد و حضار روزانه فقط سی نفر باشند، نتیجه چنین خواهد شد:

در هر روز در این مجلس (۹۰) ساعت و در ماه (۲۷۰۰) ساعت و در سال (۳۴۴۰۰) ساعت بهدر رفته است.

و اگر فرض کنیم که ارزش و اجرت هر ساعتی دو تومان باشد، سالانه (۶۴۸۰۰) تومان از بین رفته است.

این رقم را در سی سالی که احتمالاً روحانی در میان مردم میماند ضرب کنید. خسارت و زیان به نزدیک دو میلیون تومان خواهد رسید.

و این حساب گر چه تقریبی بود ولی حقیقی است غیر قابل انکار و واضح است که یکساعت سخن مفید و سازنده، ارزشش کمتر از یکساعت کار مفید نیست، بلکه چه بسا یک ساعت سخن با هزارها تومان برابری کند و لذا بر انسان واجب است که هر چه بیشتر بر این امور مواظبت کند.

در حدیثی روایت شده است که حضرت امیرمؤمنان (علیه السلام) حاضر نشده جیب پیراهن او را بدوزند و چنین فرمود: (وقت و زمان شتابان تر از آن است)

و در حدیث دیگری حلاق به امیرمؤمنان (علیه السلام) عرض می کند: (لبهایتان را رویهم بگذارید تا شارب را بچینم. امام (علیه السلام) می فرماید: آنچه را که امکان دارد بچین زیرا من ذکر خدا را بر این کار رها نمیکنم)

اینک بین چگونه امام (علیه السلام) برای لحظه های عمر و ثانیه های آن ارزش قائل است؛ چه رسد به، دقیقه ها و ساعت های آن. ۲ و دیگر اینکه تلف کردن وقت ویران گریست، زیرا بطلت و بیکاری بهر نوعی که باشد ویران گری است و ویران کردن فضیلت و ارزش معنوی کمتر از ویران نمودن ساختمان و عمارت نیست و اگر مثال گذشته را در نظر آوریم و فرض کنیم که هر ساعت دو تومان ارزش دارد؛ نتیجه نیز بدو میلیون تومان ضرر خواهد رسید.

و علاوه بر تمام این مقدمات غیبت شرعاً حرام است و بطلت و بیکاری باعث انحطاط و سقوط درجات انسان در آخرت می شود و موجب نفرت مردم از آن مجلس و تحقیر کردن مبلغ بیهوده گر می شود.

و (پس از آن باید متذکر شویم که اگر عبرتها و راهنمائیها و برنامه ریزی و اندیشه و تفکر مجلسی را تشکیل دهد مردم نیز بسراغ آن می آیند و این خود خدمت شایانی به هدف می نماید در صورتیکه در فرض مقابل مبلغ با آن مجلس بیهوده هیچ خدمتی که سزاوار باشد نخواهد انجام داد.

۷۵ مراجع تقلید و مؤسسات اسلامی

سزاوار است بر مبلغ و نماینده مذهبی هر شهر که مردم را بسوی مراجع تقلید راهنمائی کند و آنان را وادارد تا گرد مراجع جمع شوند و با آنان داد و ستد داشته باشند و در مناسبتهای اسلامی از آنان دیدن کنند و از آنان راه حل برای مشکلات خود بخواهند. و همچنین بر او لازم است که مردم را به مؤسسات دینی مانند مساجد و مدارس و کتابخانه ها و حسینیه ها و باشگاههای اسلامی و غیره راهنمائی کند.

زیرا گرویدن مردم به مراجع تقلید و مؤسسات اسلامی گامی بزرگ بسوی زنده کردن اسلام و فضیلت می باشد و در مقابل ویرانگر مفسد اخلاقی و انحراف در عقیده و کردار میباشد. زیرا انسان رنگ همان مجلس و محفلی را بخود میگیرد که در آن رفت و آمد دارد و رنگ انسانی را بخود میگیرد که زیارت او رود و اگر این رفت و آمدها و زیارتهای ادامه یابند، آن رنگ مخصوص ملکه انسان میشود و اگر هم ادامه نیابد بالاخره خاطره هائی زیبا از آن درانسان باقی خواهد ماند شاعر عرب میگوید:

(طبیعت انسان) مانند باد است که از آنچه بر آن جریان یابد بو خواهد گرفت.

(بوی بد از لاشه و مردار و بوی خوش از عطر و ریحان)

بعلاوه ... ثواب آخرتی هم در بردارد:

(در حدیث است: کسیکه نزد عالمی دو لحظه بنشیند و از او دو مسئله بیاموزد خداوند برای او دو بهشت می‌آفریند هر بهشتی دو بار از دنیا بزرگتر باشد) و در حدیث دیگر است (نگاه کردن بصورت عالم عبادت است)

۷۶ مکان و زمان عبادت

بر مبلغ و نماینده مذهبی سزاوار است مردم را به مکانهای عبادت و طاعت خدا مانند حج و مشاهده مشرفه ائمه طاهرین (علیه السلام) و مساجد مهم مثل مسجد رسول اکرم (صلی الله علیه و آله) و مسجد بیت المقدس و مسجد کوفه و مسجد بصره و قبور انبیاء و قبور عبرت آمیز مؤمنین راهنمایی کند.

و نیز سزاوار است که مردم را بزمانهای عبادت مانند ماه مبارک رمضان و مواسم دینی مانند ماه محرم و صفر و غیره راهنمایی کند، زیرا توجه و گرویدن مردم گرد این مراکز و در این زمانهای شریف فواید بیشماری برای آنان در بر خواهد داشت: فائده تطهیر و تزکیه خود، و فائده نیرو و اتحاد مسلمانان بأضافه ثوابی که خداوند متعال برای حجاج و زائرین و روزه داران و غیر هم قرار داده است.

۷۷ حسن انتخاب

شهرهایی هستند که سطح بالائی از دانش و فضیلت را نیازمندند و شهرهایی هستند که سطح متوسط یا پائین آن برایشان کافی است و همچنین نسبت به محله های یک شهر.

و لذا بر مبلغ و نماینده مذهبی لازم است آن شهر یا محلی را انتخاب کند که با شأن او برابری کند. مثلا اگر سطح فرهنگ مبلغ دین بالا باشد و در یک قریه کوچک که سطح پائین دارد بماند به خود ظلم کرده و نیریش را بهدر داده است، و اگر بر عکس سطح پائین از فرهنگ و علم دارا باشد و در شهر پیشرفته و بزرگی بماند خود را خسته کرده و خویشتن را مورد مسخره و استهزاء مردم قرار داده است، شاعر میگوید:

(اگر بر چیزی توانائی نداری ... آن را رها کن و به چیزی پرداز که قدرت آنرا داشته باشی)

و در حدیث است که (خداوند رحمت کند کسی را که قدر و ارزش خود را بداند و از حد خود تجاوز ننماید) و لذا اگر مبلغ به جائی رفت و دید که لیاقت آنجا را ندارد یا محل لیاقت او را ندارد، بی درنگ باید به محل مناسبی انتقال یابد... کما اینکه مرجع تقلید نیز باید طبق این میزان نمایندگان خود را بگمارد.

۷۸ شعارها

شعار اثر عجیبی بر نفوس مردم میگذارد و لذا خرمندان را می‌یابیم که از قدیم به این مسئله توجه داشته اند شعار صورتهای مختلفی دارد و بر مبلغ است که از این عامل مؤثر برای جلب مردم بسوی ایمان و فضیلت آشنا کند. بعنوان مثال: جمله هایی از آیات حکیم قرآن یا احادیث شریف یا کلمات حکیمانه یا شعارهای تشویق کننده ای را روی تابلوهای زیبائی بنویسد و بر درد کانهها و در خانه‌ها نصب کند.

و همچنین در مناسبتهای اسلامی مانند اعیاد و وفاقها و مراسم عباداتی مانند موسم حج و هنگام فرا رسیدن ماه مبارک رمضان؛ پرده‌ها و پلاکاردهای بزرگی درباره آنها در خیابانها نصب کند و نیز عکسهای زیبایی از مشاهد و مساجد در محلها پخش کند و نیز شعارهایی از قبیل (به پیش بسوی کوشش برای اسلام) و (به پیش بسوی فضیلت و تقوی) و (همه بسوی خدا باحکمت و دوستی دعوت کنید) را میان مردم پخش کند.

۷۹ احترام به همگان

از اموری که بر مبلغین دین لازم است احترام نمودن به مردم هر کس به اندازه خود می‌باشد. زیرا هر انسانی قدر و منزلت خاصی دارد که اگر نماینده مذهبی او را بیش از آن احترام نمود به خود ظلم کرده؛ و اگر کمتر از آن حد احترام نماید به آن فرد ستم نموده است.

و بعلاوه، احترام بیش از حد موجب جرئت یافتن کوچکان و سرد شدن بزرگان میشود و در هر دوی اینها زیان و ضرر نهفته است... برای یک جوان روشنفکر احترام معین است و هر کدام از تاجر و واعظ و کارمند و رئیس قبیله و شاعر حدی از معین از احترام لازم دارند.

البته شناختن مردم و شناختن ارزشهای متفاوت آنان و آنچه که لایق آنان است کار سختی می‌باشد که با کوشش و مراعات و توجه و تفکر و مشورت عملی میشود. و بر روحانی است احترام بمردم را یکی از برنامه های عملی خود قرار دهد تا بتواند هر چه بیشتر به مردم و اسلام خدمت کند.

اینها نکاتی بود که با تجربه و مشورت و مطالعه کتابهای مختلف و با توجه به احوال مراجع و نمایندگان مذهبی و با مقایسه و برابری و ارزش گیری بدست آورده ام و بر تمام نمایندگان مذهبی سزاوار است که آنها را هر چه دقیقتر و کاملتر بکار بندند. و از خداوند متعال توفیق روز افزونی برای نمایندگان و برای ما و سائر اهل علم و تبلیغ خواهانیم و از او لطف و عنایت و رعایت را مسئلت داریم... او یاری کننده است.

کربلاء مقدسه محمد شیرازی

پی نوشتها

«یا داود انا جعلناک فی الارض خلیفه» آیه ۲۶ سوره ۳۸.

«انی جاعل فی الارض خلیفه» آیه ۳۰ سوره ۲.

«ومن یتوکل علی الله فهو حسبه» آیه ۴ سوره ۶۵.

«ثم اتبع سبیا» آیه ۹۲ سوره ۱۸.

آیه ۱۲۲ سوره ۹ فلو لا نفر من کل فرقه منهم طائفه لیتفقھوا فی الدین و لینذروا قومهم اذا رجعوا الیهم لعلهم یحذرون.

لا تقولن مضت ایامه ان من جد علی الدوب وصل.

«هل یتوی الذین یعلمون و الذین لا یعلمون» آیه ۹ سوره ۳۹.

«ولا رطب و لا یابس الا فی کتاب مبین» آیه ۵۹ سوره ۶.

«و انزلنا الحدید فیہ بأس شدید و ضا فع للناس»

و اعدوا لهم ما استطعتم من قوة سورة ۸.

«و ما ارسلنا من رسول الا بلسان قرمه» آیه ۴ سوره ۱۴.

«ادفع بالتی هر احسن، فاذا الذین بینک و بینه عداوة کانه ولی حمیم، و لا یلقاها الا الذین صبروا، و لا یلقاها الا ذو حظ عظیم» آیه ۳۵ سوره ۴۱.

بنظر ما بهترین راه برای تمرین نویسندگی آنست که انسان قبلا مدتی آثار و نوشته های نویسندگان خوش قلم را مطالعه کند و دقت کند که سبک جمله بندی نوشته ها را بذهن بسپارد؟ قهرا پس از مدتی که شروع بنویسندگی کرد میتواند بهمان سبک که

میخواهد بنویسد: علی کاظمی

«و انا او ایاکم لعلی هدی او فی ظلال مبین» آیه ۲۴ سوره ۳۴.

لله العزة و لرسوله و للمؤمنین آیه ۸ سوره ۶۳.

لیس با امانیکم و لا امانی اهل الكتاب من يعمل سوءاً یجزیه (آیه ۱۲۳ سوره ۴)

و ما یلقاها الا ذوحظ عظیم، آیه ۳۵ سوره ۴۱.

الخمیس عوننا لدیننا (وسائل الشیعه)

فی بیوت اذن الله ان ترفع و یدکر فیها اسمه. آیه ۳۶ سوره نور ۲۴.

نیم بیت شعر عربی است ... و لعل له عذراً و انت تلوم مترجم.

ومن قال سا نزل مثل من انزل الله. آیه ۹۳ سوره انعام ۶.

و ما لکم لا تقاتلون فی سبیل الله و المستضعفین. آیه ۷۵ سوره نساء ۴.

اعملوا آل داود شکراً. آیه ۱۳ سوره سبأ ۳۴.

فمن بدله بعد ما سمعه فانما علی الذین یدلونہ آیه ۱۸۱ سوره بقره.

امؤمن کیس.

و احزم الناس من لم یرتکب عملاً حتی یفکر ما تجنی عواقه

وساسه العباد.

و لکم فی رسول الله آسوه حسنه آیه ۲۱ سوره احزاب ۳۳.

اما برای اینکه در معامله مغبون نشود و هم چانه بسیار نزنند بهتر آنستکه چندین مورد قبلاً جنس مورد نظر خود را قیمت کند تا

قیمت آنرا بدست بیاورد سپس با تکلم مختصری اقدام بخیرید نماید علی کاظمی

(و اجعل اقوی قوتک فی اذا نصبت)

رحم الله احرء عمل عملاً فا تقنه.

(یا ایها الذین آمنوا استجیبوا لله و الرسول اذا دعاکم لما یحییکم) آیه ۲۴ سوره انفال ۸.

ان ابراهیم ... اواه.. آیه ۷۵ سوره هود ۱۱.

ان الله یحب الدعاء الملح.

(ان الصدقه ترد البلاء و قدا برم ابراماً).

قل ما یعبأ بکم ربی لولا دعاؤکم آیه ۷۷ سوره فرقان ۲۵.

واعدوا لهم ما استطعتم من قوه. آیه ۶۰ سوره انفال ۸.

و قل اعملو ... آیه ۱۰۵ سوره توبه ۹

فمن یعمل مثقال ذره خیراً یره و من یعمل مثقال ذره شراً یره آیه ۷-۸ سوره زلزله ۹۹.

اشاره بجمله ای است در دعای ابو حمزه که می فرماید: (اولعلک رأیتنی آلف مجالس البطالین فیینی و بینهم خلیتینی). (یعنی بار

خدایا نکند مرا دیده ای که بامجلس بیهودگان انس می گیرم از اینرو مرا بحال خود گذاشته ای؟). (مترجم)

(ان الوقت اسرع من ذلک).

قص ما یمكن، فانی لا اترك الذکر لاجل ذلک.

کالریح آخذه مما تمر به نتنا من التنا او طیباً من الطیب

من جلس عند العالم لظتين و تعلم منه مسالتين بنى الله له جنتين كل جنه اكبر من الدنيا مرتين.
النظر الى وجه العالم عباده.

(اذا لم تستطع شيئا فدعه و جاوزه الى ما تستطيع)
(رحم الله امراءاً عرف قدره و لم يتعد طوره)

درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

بسم الله الرحمن الرحيم

جَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (سوره توبه آیه ۴۱)

با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السلام): خدا رحم نماید بنده‌ای که امر ما را زنده (و برپا) دارد ... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن بیافزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می کنند

بنادر البحار-ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص ۱۵۹

بنیانگذار مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهل بیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می دهند.

مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال ۱۳۸۵ هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

اهداف: دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و رایانه ها ایجاد بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت علیهم السلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به محققین و طلاب، گسترش فرهنگ مطالعه و غنی کردن اوقات فراغت علاقمندان به نرم افزار های علوم اسلامی، در دسترس بودن منابع لازم جهت سهولت رفع ابهام و شبهات منتشره در جامعه عدالت اجتماعی: با استفاده از ابزار نو می توان بصورت تصاعدی در نشر و پخش آن همت گمارد و از طرفی عدالت اجتماعی در تزریق امکانات را در سطح کشور و باز از جهتی نشر فرهنگ اسلامی ایرانی را در سطح جهان سرعت بخشید.

از جمله فعالیتهای گسترده مرکز:

الف) چاپ و نشر ده ها عنوان کتاب، جزوه و ماهنامه همراه با برگزاری مسابقه کتابخوانی

ب) تولید صدها نرم افزار تحقیقاتی و کتابخانه ای قابل اجرا در رایانه و گوشی تلفن همراه

ج) تولید نمایشگاه های سه بعدی، پانوراما، انیمیشن، بازیهای رایانه ای و ... اماکن مذهبی، گردشگری و ...

د) ایجاد سایت اینترنتی قائمیه www.ghaemiyeh.com جهت دانلود رایگان نرم افزار های تلفن همراه و چندین سایت مذهبی

دیگر

ه) تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ... جهت نمایش در شبکه های ماهواره ای

(و) راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی (خط ۰۲۳۵۰۵۲۴)

(ز) طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...
 (ح) همکاری افتخاری با دهها مرکز حقیقی و حقوقی از جمله بیوت آیات عظام، حوزه های علمیه، دانشگاهها، اماکن مذهبی مانند مسجد جمکران و ...

(ط) برگزاری همایش ها، و اجرای طرح مهد، ویژه کودکان و نوجوانان شرکت کننده در جلسه

(ی) برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم و دوره های تربیت مربی (حضور و مجازی) در طول سال

دفتر مرکزی: اصفهان/خ مسجد سید/ حد فاصل خیابان پنج رمضان و چهارراه وفائی / مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان

تاریخ تأسیس: ۱۳۸۵ شماره ثبت: ۲۳۷۳ شناسه ملی: ۱۰۸۶۰۱۵۲۰۲۶

وب سایت: www.ghaemiyeh.com ایمیل: Info@ghaemiyeh.com فروشگاه اینترنتی:

www.eslamshop.com

تلفن ۲۵-۲۳۵۷۰۲۳-۲۳۱۱) فکس ۲۳۵۷۰۲۲ (۰۳۱۱) دفتر تهران ۸۸۳۱۸۷۲۲ (۰۲۱) بازرگانی و فروش ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹ امور

کاربران ۲۳۳۳۰۴۵ (۰۳۱۱)

نکته قابل توجه اینکه بودجه این مرکز؛ مردمی، غیر دولتی و غیر انتفاعی با همت عده ای خیر اندیش اداره و تامین گردیده و لی جوابگوی حجم رو به رشد و وسیع فعالیت مذهبی و علمی حاضر و طرح های توسعه ای فرهنگی نیست، از اینرو این مرکز به فضل و کرم صاحب اصلی این خانه (قائمیه) امید داشته و امیدواریم حضرت بقیه الله الاعظم عجل الله تعالی فرجه الشریف توفیق روزافزونی را شامل همگان بنماید تا در صورت امکان در این امر مهم ما را یاری نمایند انشاءالله.

شماره حساب ۶۲۱۰۶۰۹۵۳، شماره کارت: ۶۲۷۳-۵۳۳۱-۳۰۴۵-۱۹۷۳ و شماره حساب شبا: -۰۶۲۱-۰۰۰۰-۰۰۰۰-۰۱۸۰-۰۰۰۰ IR۹۰

۵۳-۰۶۰۹ به نام مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان نزد بانک تجارت شعبه اصفهان - خیابان مسجد سید

ارزش کار فکری و عقیدتی

الاحتجاج - به سندش، از امام حسین علیه السلام: - هر کس عهده دار یتیمی از ما شود که محنت غیبت ما، او را از ما جدا کرده است و از علوم ما که به دستش رسیده، به او سهمی دهد تا ارشاد و هدایتش کند، خداوند به او می فرماید: «ای بنده بزرگوار شریک کننده برادرش! من در کرم کردن، از تو سزاوارترم. فرشتگان من! برای او در بهشت، به عدد هر حرفی که یاد داده است، هزار هزار، کاخ قرار دهید و از دیگر نعمت ها، آنچه را که لایق اوست، به آنها ضمیمه کنید».

التفسیر المنسوب إلى الإمام العسکری علیه السلام: امام حسین علیه السلام به مردی فرمود: «کدام یک را دوست تر می داری: مردی اراده کشتن بینوایی ضعیف را دارد و تو او را از دستش می رسانی، یا مردی ناصبی اراده گمراه کردن مؤمنی بینوا و ضعیف از پیروان ما را دارد، اما تو دریچه ای [از علم] را بر او می گشایی که آن بینوا، خود را بپدان، نگاه می دارد و با حجت های خدای متعال، خصم خویش را ساکت می سازد و او را می شکند؟».

[سپس] فرمود: «حتماً رهاندن این مؤمن بینوا از دست آن ناصبی. بی گمان، خدای متعال می فرماید: «و هر که او را زنده کند، گویی همه مردم را زنده کرده است»؛ یعنی هر که او را زنده کند و از کفر به ایمان، ارشاد کند، گویی همه مردم را زنده کرده است، پیش از آن که آنان را با شمشیرهای تیز بکشد».

مسند زید: امام حسین علیه السلام فرمود: «هر کس انسانی را از گمراهی به معرفت حق، فرا بخواند و او اجابت کند، اجری مانند آزاد کردن بنده دارد».

مرکز تحقیقات و ترجمه

اصفهان

گام‌ها

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

